ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 132 (514) Субота, 26 лістапада 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню у АЎТОРАК, ЧАЦЬВЕР І СУБОТУ | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена": Менск, Комсам. 25.

Адзінаццаты зьезд комуністычнай партыі Беларусі.

„Зьезд самым рашучым чынам асуджае контр-тэзісы троцкісцкай опозіцыі, якія ўяўляюць сабою пляцформу, варожую дыктатуры пролетарыяту"... (З рэзолюцыі зьезду).

«ТРОЦКІЗМ ПАВІНЕН БЫЦЬ КАНЧАТКОВА ЗЬНІШЧАНЫ Ў НАШАЙ ПАРТЫІ» (З РЭЗОЛЮЦЫІ ЗЬЕЗДУ).

УсеКП(б)—адзіная і сталёвая.

Пяць дзён працуе зьезд лепшых прадстаўнікоў комуністычнай партыі бальшавікоў Беларусі.

Агульнае ўражаньне ад гэтых дзён зьездаўскай працы лішні раз падцьвярджае, што комуністычная партыя Беларусі, як і ўся УсеКП(б), непарушна стаіць на бальшавіцкіх позіцыях, высока, трымае штандар ленінізму.

І гэта ня толькі прыгожыя словы. За гэта кажа той настрой, які увесь час адчуваецца на зьезьдзе, тыя пастановы, якія прыняты.

У зацьверджаных па дакладах ЦК і ЦКК УсеКП(б) рэзолюцыях адзначаецца, што

„11-ты зьезд КП(б)Б прызнае політычную і організацыйную лінію ЦК УсеКП(б) цалкам правільнаю і поўнасьцю ўхваляе дзейнасьць ЦК".

„...Зьезд цалкам ухваляе як політычную лінію, так і праробленую ЦКК-РСІ працу. Зьезд прызнае, што ўся дзейнасьць ЦКК-РСІ праходзіла ў поўнай адпаведнасьці з дырэктывамі 14-га зьезду ЎсеКП(б) 15, партконфэрэнцыі і агульнымі задачамі партыі".

У гэтых рэзолюцыях 11-га ўсебеларускага зьезду падрабязна адзначаюцца тыя вялікія посьпехі, якія мае партыя, пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК, у справе соцыялістычнага кіраўніцтва і кіраўніцтва жыцьцём савецкай краіны.

11-ты зьезд КП(б)Б поўнасьцю далучыўся да тэзісаў ЦК УсеКП(б) да 15-га зьезду аб пяцігадовым пляне народнай гаспадаркі і аб працы ў вёсцы.

Разам з гэтым зьезд рашучым чынам асудзіў контртэзісы троцкісцкай опозіцыі, якія ўяўляюць сабою пляцформу варожую дыктатуры пролетарыяту, другой партыі.

Таксама зьезд адзначыў, што выключэньне з партыі Троцкага і Зіноўева і іншых опозіцыянэраў зьяўляецца бязумоўна правільным.

Лёзунгі:

— Няхай жыве ленінскі Цэнтральны Камітэт УсеКП)б)!

— Няхай жыве адзіная сталёвая УсеКП(б)!—якімі заканчваецца рэзолюцыя зьезду па дакладу ЦК — лепшы адбітак настрояў комуністычнай партыі і рабочай клясы.

На зьезьдзе.

Як і раней заля пасяджэньняў зьезду і „галубятня" — балькон — перапоўнены народам.

У перапынках дэлегаты атрымоўваюць літаратуру—апошнія, найбольш важныя выданьні Белдзяржвыдату, па пытаньнях політыкі і экономікі.

У дзелавую, практычную працу зьезду урачыста - бадзёрымі хвілінамі ўліваюцца матлікія прывітаньні з усіх акругаў Беларусі.

Доўга нясьціхаючым грукатам воплескаў спаткаў зьезд беспартыйную сялянку Вінаградаву. Пасьля першых сэкунд маўчаньня ад незвычайных абставін—паплыла простая, праўдзівая прамова. Вось ужо скончыла Вінаградава сваю прамову, адышла ад трыбуны, а потым успомніла, падхапіла абрывак апошняй думкі і закончыла: „...Я старая жанчына, мне ўжо 40 год і я хачу дажыць толькі аднаго, каб майго сына ўзялі ў Чырвоную армію".

Прывітаньне ад комсамолу атрымалася яскравым і прыхожым. Пад гукі фанфары ланцужком увайшлі ў залю некалькі дзесяткаў комсамольцаў. У кожнага ў руках—ячэйковы сьцяг. Людзкі струмень, упрыгожаны сьцягамі чырвонай сьцяной запоўніў трыбуну, амаладзіў яе.

Зьезд партыі—значная, гістарычная зарубка ў жыцьці партыі, жыцьці краіны. Аб многім, аб вялікіх маштабах гаворыцца ў дакладах. З гэтай прычыны і рэглямант нязвычайны па 2-2 з пал. гадзіны.

Працяжнай авацыяй сустракаецца дакладчык аб працы Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б тав. Кнорын. Працягваючыся некальткі хвілін воплескі ўжо з самага пачатку прыкладаюць нябачную, таварыскую — цёплую сувязь паміж дакладчыкам і дэлегатам.

Дзеньнік зьезду.

Першы дзень.

22 кастрычніка.—У 6 гадзін 10 хвілін адчыненьне зьезду.—Уступная прамова т. Кнорына.—Абраньне прэзыдыуму і камісіі.—Прыняцьце шэрагу прывітальных тэлеграм.—Заслухоўваецца даклад тав. Сулімава аб працы ЦК УсеКП(б).

Другі дзень.

23 кастрычніка.—З раніцы заслухоўваецца даклад тав. Лебедзя аб працы ЦКК УсеКП(б).—Аб'яднаныя спрэчкі па дакладах ЦК УсеКП(б) і ЦКК УсеКП(б). Выказваюцца 7 чалавек.—Прывітаньні ад рабочых: Гомельшчыны, Дабрускай фабрыкі, чыгуначнікаў гомельскага вузла Заходняй чыгункі, Дняпроўскай мануфактуры, чырвонаармейцаў другой беларускай дывізіі, рабочых і сялян Бабруйшчыны, Менскіх заводаў „Энэргія", „Восход" і электрастанцыі — Заключнае слова дакладчыка ад ЦКК УсеКП(б) тав. Лебедзя.—Пасьля пасяджэньня ў Белдзяржтэатры спэктакль „Цар Максымільян".

Трэці дзень.

24 кастрычніка.—Заключнае слова дакладчыка ад ЦК УсеКП(б) тав. Сулімава.—Прыняцьце рэзолюцыі па дакладу ЦК УсеКП(б) і ЦКК УсеКП(б).—Справаздачны даклад т. Кнорына аб працы ЦК КП(б)Б.—Прывітаньні: ад вайсковай школы, ад комсамолу (тав. Упэха), ад батрацтва імя ЦВК ад рабочых Асінастрою, ад спэцыялістых сельскай гаспадаркі ад пагранічнікаў і войск ДПУ.

Чацьверты дзень.

25 кастрычніка.—З раніцы прадаўжэньне спрэчак па справаздачнаму дакладу ЦК КП(б)П.

Комсамол--за ленінізм.

(З пастановы сходу актыву Аршанскай гар. організ. ЛКСМБ

Сход актыву Аршанскай гарадзкой організацыі ЛКСМБ, заслухаўшы і абгаварыўшы даклад сябра бюро ЦК КП(б)Б тав. Карпіна —«15 зьезд партыі і задачы комсамолу», — цалкам і поўнасьцю далучаецца да пастановы Пленуму ЦК УсеЛКСМ па гэтым пытаньні, якая выказвае волю ўсяго ЛКСМ, стаячага на цьвёрдай позіцыі ленінізму, Ленінскай партыі і яе ЦК УсеКП(б), які рашуча выказваецца і змагаецца супроць троцкісцкай опозіцыі і яе меншавіцкай лініі.

Тэзісы ЦК УсеКП(б) да XV-га зьезду партыі адбіваюць сапраўднае становішча краіны і вызначаюць правільную лінію, якая зьяўляецца адзіна-ленінскай і забясьпечвае далейшыя посьпехі соцыялістычнага будаўніцтва СССР.

Сход з вялікім абурэньнем кляйміць апошнія антыпартыйныя выступленьні опозіцыі ў Маскве і Ленінградзе ў часе 10-ці годзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі. Сход лічыць гэтыя выступленьні опозіцыі яўна антысавецкімі і контр-рэволюцыйнымі. Сход вітае як выключэньне з шэрагаў партыі Троцкага і Зіноўева, так і выключэньне з складу кіруючых органаў партыі—ЦК і ЦКК УсеКП(б) і іншых опозіцыйных лідэраў.

Сход лічыць правільнай прапанову ЦК УсеЛКСМ па пытаньні аб працы і адукацыі рабочай моладзі і ўдзеле яе ў соцыялістычным будаўніцтве і рашуча адмятае ўсе паклёпніцкія выкрыкі опозіцыі аб тым, што „пагоршылася экономічнае становішча рабочай моладзі", што „комсамол зьнішчыў кастрычнікавыя заваёвы рабочай моладзі" і г. д.

Адобрываючы пастановы АК аб дыскусіі і падрыхтоўцы КСМ да 15-га зьезду, сход актыву Аршанскай гарадзкой організацыі лічыць, што комсамолія акругі, як і ўвесь ленінскі комсамол, з абгаварэньня матар'ялаў XV-га зьезду партыі, з глыбокага вывучэньня тэзісаў ЦК УсеКП(б) выйдзе яшчэ больш бальшавіцкі вырасшай, адзіна па-ленінскі згуртаванай вакол партыі і яе ЦК, супроць троцкістых-меншавікоў, супроць раскольнікаў нашай партыі.

Комсамол—супроць троцкізму, комсамол за ленінізм. Комсамол пад сьцягам партыі, яе кіраўніцтвам будзе і надалей з гонарам несьці імя Леніна.

Троцкізм паламае зубы на комсамоле!

Прамова тав. Бараньнікава на XI зьезьдзе КП(б)Б, у спрэчках па дакладу ЦК КП(б)Б.

Першарадная задача ў асноўным вырашана.

Таварышы, я застанаўлюся на некаторых прынцыповых пытаньнях з жыцьця комсамолу.

Жыцьцё і разьвіцьцё комсамолу Беларусі праходзіла ў напрамку практычнага ажыцьцяўленьня дадзеных яму дырэктыў XIV-м зьездам партыі, зьездам КП(б)Б і сакавіцкім (у 1927 г.) пленумам ЦК КП(б)Б.

Вы ведаеце, што 14-ты зьезд партыі і ўсе наступныя рашэньні партыі на першае месца з усіх задач высоўваліся патрабаваньні комсамолу — прывесьці ў адпаведнасьць формы, мэтоды і зьмест працы з запатрабаваньнем рабоча-сялянскай моладзі.

У выніку двухгадовай упартай працы гэта першарадная задача комсамолам у даволі значнай ступені разьвязана.

Яшчэ на 10-тым зьезьдзе КП(б)Б і на сакавіцкім пленуме ЦК партыі мы маглі ўжо констатаваць усё большае практычнае ажыўленьне комсамольскай працы, упэўненае прасоўваньне ўперад у вырашэньні сказанай задачы.

Ажывіліся ўсе галіны саюзнай працы.

Для нас цяпер бясспрэчным зьяўляецца, што комсамол дабіўся ажыўленьня ўсіх галін саюзнай працы, знайшоў шляхі прыстасаваньня сваёй працы да здаровых запатрабаваньняў рабочай і працоўнай сялянскай моладзі, знайшоў і навучыўся адшукваць новыя формы і мэтоды саюзнай працы, дзякуючы чаму яму лепш удаецца ахапіць самадзейнасьць моладзі, накіроўваць яе ў русла соцыялістычнага будаўніцтва.

У дадзенай характарыстыцы няма ні грану галаслоўнасьці ці захапленьня посьпехамі, яна выцякае з ацэнкі ўсяго жыцьця комсамолу, усёй сыстэмы яго працы і кожны об'ектыўна, наглядаючы за жыцьцём комсамолу, будзе з гэтай ацэнкай згодзен.

„Умець адказаць усёй саюзнай працы на запатрабаваньні моладзі" ішло перш за ўсё праз вырашэньне цэнтральнай проблемы, пастаўленай перад комсамолам партыяй,—проблема ўвязкі, злучэньня інтарэсаў асабістых, групавых з інтарэсамі ўсёй рабочай клясы Гэтая проблема ўсё больш знаходзіць сваё практычнае разьвязаньне.

Удзел у гаспадарчым будаўніцтве.

Практычны шлях яе вырашэньня заключаецца ў шырокім уцягненьні мас комсамолу і моладзі ў гаспадарчае будаўніцтва. Удзел комсамолу ў гаспадарчым будаўніцтве і падвядзеньне практычных вынікаў у сувязі з гэтым—можна падзяліць, прыкладна, на два пэрыоды. Першы пэрыод--удзел у гаспадарчым будаўніцтве—гэта ўцягненьне мас моладзі ў барацьбу за падняцьце вытворчасьці працы, рэжым экономіі, у барацьбу з прагуламі, бракам, у барацьбу з бюрократызмам. Побач з гэтай практычнай часткаю праводзілася інтэнсыўная праца па растлумачэньню агульных рашэньняў партыі ў галіне гаспадарчага будаўніцтва. Мы гэты этап разглядаем, як папярэднюю, чарнавую. хоць вельмі і вельмі сур'ёзную працу. Агульны вынік быў станоўчым маса моладзі ўцяміла асноўныя задачы будаўніцтва, актыўнасьць моладзі ў жыцьці прадпрыемства значна ўзрасла.

Другі пэрыод.

Другі пэрыод—удзел у соцыялістачнай рацыяналізацыі прамысловасьці. Увесь апошні час вялася шырокая праца ў комсамоле і сярод беспартыйнай моладзі па растлумачэньню рашэньняў партыі і Савецкага ўраду аб сутнасьці рацыяналізацыі; праца па організацыі сьвядомага і актыўнага ўдзелу рабочай моладзі ў рацыяналізацыі і барацьбе з яе скажэньнямі.

Сутнасьць рацыяналізацыі растлумачана.

Вынікі ў гэтай частцы наступныя: мы лічым, што сутнасьць рацыяналізацыі, яе агульныя задачы ў агульным і цэлым растлумачаны. У нас ёсьць добрыя факты праяўленьня моладзьдзю самадзейнасьці, ініцыятывы пры ўдзеле ў правядзеньні рацыяналізацыі. Але ёсьць факты і такія, якія кажуць аб наліччы цэхавых настрояў сярод адсталых груп моладзі, гаворачыя аб неразуменьні значнай часткаю комсамольцаў і беспартыйнай моладзьдзю прынцыпаў соцыялістычнай рацыяналізацыі (факты параўнаньня нашай рацыяналізацыі з фордаўсай), якія гавораць аб „баязьні машыны, варожасьці да яе" і ў такім духу.

Мы схілены быць больш скупымі ў ацэнцы дасягненьняў комсамолу ў гэтай частцы працы.

Мы лічым, што патрэбнай яшчэ увагі для рацыяналізацыі, разуменьня яе рабочай моладзьдзю і комсамолам яшчэ няма. Такая ацэнка для нас карысьней з пункту погляду ЎЗМАЦНЕНЬНЯ ТЭМПУ нажыму на растлумачэньне і ўсваеньне моладзьдзю ўсёй сутнасьці рацыялізацыі і практычнага ўдзелу ў яе правядзеньні.

У тэзісах ЦК УсеКП(б) аб пяцігодзьдзі народнай гаспадаркі падкрэсьліваецца агромністая роля комсамолу ў справе барацьбы з тэхнічна-гаспадарчай і культурнай адсталасьцю нашай краіны, роля ініцыятара і праваднікa пачынаньняў партыі ў горадзе і вёсцы ў галіне рацыяналізацыі гаспадаркі, працы і быту. Гэтыя задачы павінны быць стрыжнем усёй комсамольскай працы на будучы час.

У сувязі з удзелам комсамолу і рабочай моладзі ў гаспадарчым будаўніцтве, неабходна сказаць

аб становішчы працы, быту і асьветы рабочай моладзі.

Тав. БАРАНЬНІКАЎ.

Я лічбаў прыводзіць ня буду, яны ўключаны ў матар'ялы да справаздачы ЦК КП(б)Б на зьезьдзе. Агульная ацэнка заключаецца ў наступным:

Кадры рабочай моладзі ў вытворчасьці прадаўжаюць няўхільна расьці; заробчая плата рабочай моладзі прадаўжае няўхільна расьці, пераступіўшы значна зарплату даваеннага часу мацавалася справа профэсыйна-тэхнічнай асьветы рабочай моладзі і яе вытворчай кваліфікацыі.

Опозіцыя ў комсамоле, ня гледзячы на факты зацьвярджаючыя гэту ацэнку, прадаўжае ўпэўніваць аб пагоршаньні экономічнага становішча рабочай моладзі, аб страце ёю па віне комсамолу Кастрычнікавых заваёў рабочай моладзі.

Мы зацьвярджаем, зацьвярджае маса рабочай моладзі, што „скарачаны дзень для асоб. недасягнуўшых 18 год, да 6 гадзін і не дасягнуўшых 16 год да 4 гадзін, забараняецца карыстацца працаю падросткаў і дзяцей да 14 год, праводзіць месячны водпуск з захаваньнем утрыманьня для рабочай моладзі, устанаўлівае асобны тарыф для падросткаў, забясьпечваючы фактычнае правядзеньне скарочанага рабочага дню", якія запісаны ў програме комсамолу. Гэтыя асноўныя Кастрычнікавыя заваёвы застаюцца непарушнымі.

Асноўная маса рабочай моладзі і комсамолу, бязумоўна, разумее, што „рацыяналізацыя, як гаварыў т. Сталін, патрабуе некаторых часовых афяр з боку некаторых груп рабочых, у тым ліку і моладзі".

Такія, калі не афяры, дык некаторыя цяжкасьці і будуць у моладзі ў сувязі з рашэньнямі комсамолу і партыі аб броні-падросткаў, аб увязцы яе з запатрабаваньнямі прамысловасьці ў кваліфікаванай рабочай сіле. Гэта рашэньне, як і кожнае рашэньне партыі аб моладзі выходзіла з увязкі інтарэсаў рабочай моладзі з інтарэсамі рабочай клясы ў цэлым.

Цяжкасьці будуць заключацца ня ў тым, што моладзь падпарадкуецца скарачэньню з вытворчасьці, партыя і комсамол гэтага не дапусьцяць, а ў тым, што прыток падросткаў на першых парах рацыяналізацыі некалькі будзе больш павольным у тэмпе і гэтага замазваць перад рабочай моладзьдзю мы не жадаем.

Улічваючы ўсё сказанае ў становішчы рабочай моладзі. мы павінны зрабіць той вывад, што партыя і комсамол рашуча павінны працягваць лінію па паляпшэньню яе экономічнага становішча.

Усялякія скажэньні, галавацяпства, бюрократычныя адносіны да правядзеньня лініі партыі і комсамолу ў пытаньнях працы, быту і адукацыі рабочай моладзі, павінны бязьлітасна перасякацца.

Калі мы гаварылі аб росьце ўдзелу рабочай і працоўнай сялянскай моладзі ў гаспадарчым будаўніцтве, мы тым самым гаварылі аб росьце яе агульна-політычнай актыўнасьці.

Рост актыўнасьці працоўнай моладзі.

Гэты рост актыўнасьці вельмі наўочна можна праверыць па трох пытаньнях: МЮД, ваенізацыя і комсамольскі суботнік, аб чым я і скажу некалькі слоў.

Як прайшоў МЮД?

МЮД прайшоў пад лёзунгамі інтэрнацыянальнай солідарнасьці рабочай моладзі, праверкі баявой згуртаванасьці шэрагаў комсамолу і рабочай моладзі. Вынік кароткі—мы не ў адзін МЮД мабыць ня бачылі стольні рабочай моладзі вышаўшай на дэманстрацыю.

У галіне ваенізацыі

вынік такі: гэта бязумоўнае разуменьне асноўнай масы комсамолу і рабочай моладзі лёзунгаў партыі па абароне краіны.

Калі ў гэтых двух кампаніях і ва многіх іншых пытаньнях нашай „працы, у прыватнасьці ў працы масавай і былі недахопы, а яны былі і ёсьць, дык іх перш за ўсё трэба аднесьці не за кошт „несьвядомасьці" масы, а за кошт, часам, нашага няўменьня ахапіць кіраўніцтвам актыўнасьць масы.

Аб комсамольскім суботніку,

які праводзіўся ў адзнаку 10-цігодзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі, ЦК УсеКП(б) гаварыў, як аб політычным экзаміне комсамолу, аб праверцы яго здольнасьцяў, як кіраўніка моладзі. У мяне ёсьць ліст ад рабочага хлапца заводу „Мэтпром" (Віцебск), ён піша: „Суботнік у нас прайшоў, як нельга лепш. Працавалі 650 рабочых і 150 комсамольцаў. Зарабілі 1000 рублёў".

Я ўжываю ацэнку гэтага таварыша да ўсёй Беларусі „суботнік прайшоў, як нельга лепей". Асноўная маса рабочай моладзі і комсамолу вышла на суботнік з значнай колькасьцю дарослых рабочых, без якіх мы ва многіх мясцох не маглі-б яго правесьці. Трэба адзначыць, што ўсё гэта было выключна добраахвотна. Суботнік таксама глыбока пранікнуў у вёску.

Трэба ўспомніць словы Леніна, каб зразумець усю важнасьць у правядзеньні суботніку, ён лічыў суботнікі, як „справу перапрацоўкі саміх натур, на доўга забруджаных, папсаваных праклятай прыватнай уласнасьцю на сродкі вытворчасьці", бачыў у іх адну з мер вытраўленьня правіла: „Кожны за сябе, адзін бог за ўсіх".

Суботнік яскравы ўзор, праверка ўзрастаньня ўвязкі асабістых інтарэсаў з грамадзкімі, што пасутнасьці вырашае пытаньне аб замацаваньні за комсамолам політычнага кіраўніцтва ўсёй працоўнай моладзі.

Трэба яшчэ зазначыць, што рост актыўнасьці працоўнай моладзі абумовіў рост у актыву політычнай кваліфікацыі ў кіраўніцтве саюзнай працай.

Кажучы аб нашых дасягненьнях

мы абавязаны шмат думаць аб недахопах і цяжкасьцях

у нашай працы, увязваючы гэта перш за ўсё з забясьпячэньнем і ўмацаваньнем пролетарскага кіраўніцтва ў саюзе. Разьбіраючы пытаньне аб пролетарскім кіраўніцтве, мы тым самым адказваем на абвінавачваньне опозіцыі ў дробна-буржуазным перараджэньні комсамолу.

Асноўныя цяжкасьці і недахопы

У нашай працы коратка выходзяць да некаторых зьявішчаў недысцыплінаванасьці ў комсамоле: асобным праяўленьням мяшчанскага індывідуалізму, што ў сваю чаргу зьяўляецца першай крыніцай п'янства, расхлябанасьці; значная шчыльнасьць дробна-буржуазнага абкружэньня; перажыткі бундызму ў рабочай клясе, што аказвае ўплыў і на моладзь, уплыў на яе сем'і і г. д.

Тав. Кнорын гаварыў аб выніках правядзеньня нацыянальнай політыкі партыі і зробленыя ім вывады ў асноўным, зразумела, распаўсюджваюцца і на комсамол. Посьпехі ў нас ёсьць і значныя, аб іх партыя ведае, аб іх я не кажу.

Важна адзначыць аб існаваньні асобных фактаў праяўленьня вялікадзяржаўнага шовінізму і яшчэ, я-б сказаў, назіраецца некаторае ажыўленьне антысэмітызму сярод асобных комсамольцаў.

Змагаючыся з усім гэтым, комсамол, перш за ўсе ўзмацнёна працаваў у напрамку ўмацаваньня пролетарскага кіраўніцтва ўнутры саюзу.

Вынікі гэтай працы для нас станоўчыя.

Сыстэматычна паляпшаўся соцыяльны склад саюзу, расьце рабочы асяродак ў ім, соцыяльны і партыйны склад комсамольскага актыву бязупынна паляпшаецца, наперакор усім крыкам опозіцыі аб перараджэньні саюзу, аб захопе кіраўніцтва ў саюзе так-званымі „іншымі".

Галоўнае для нас у гэтым складалася і складаецца ў бязупынна ўзмацняючымся, ва ўсё больш распаўсюджваючымся партыйным кіраўніцтве ўсёй комсамольскай працай.

„Задача забесьпячэньня пролетарскага кіраўніцтва ў комсамоле застаецца цэнтральнай і на ўвесь бліжэйшы пэрыод".

(Працяг на 2-й стар).

Пад сьцягам ленінскага адзінства

праходзяць сходы комсамольскіх ячэек, якія абгаварваюць тэзісы ЦК УсеКП(б) да XV-га зьезду партыі.

Комсамол—гранітная сьцяна, аб якую ўшчэнт разьбіваюцца антыпартыйныя вылазкі опозіцыі.

„Калі прападаць, дык з музыкай".

Зараз па ячэйках ЛКСМБ Менскай гарадзкой організацыі ідзе гарачае абгаварэньне тэзісаў ЦК УсеКП(б) да 15-га партзьезду па пытаньнях пяцігадовага пляну разьвіцьця народнай гаспадаркі і працы ў вёсцы.

Няма ніводнай ячэйкі ў нашай організацыі, дзе-б гэтыя пытаньні не падпарадкавалі самым гарачым спрэчкам, ня выклікалі жвавага абмену думак. Трэба адзначыць, што ў многіх месцах дыскусійныя сходы зацягваліся да позьняй ночы, прычым выступалі ў большасьці выпадкаў ня толькі актывісты, але і радавыя комсамольцы.

‹Грамафонная пласьцінка›.

За некалькі дзён дыскусіі ў частцы ячэек выявіўся характэрны тып „опозіцыянэра" з нязьменнай ахапкай контртэзісаў пад пахай. Гэты тып кідае перад сходам дэмагогічныя сказы, паўтарае ўсім абрыдзеўшую і набіўшую оскому хлусьню опозіцыі аб „тэрмідоры", „зажыме" ды інш.

Хто-ж такі гэты тып?

Прыгледзімся да яго бліжэй...

— Ба, ды гэта-ж усім нам добра знаёмы шкурнік—Кугэль, які шляхам маны ўпёрся ў комсамол, меў за сваю недысцыплінаванасьць і неэтычныя ўчынкі шэраг вымоў, нават быў ня раз выключан з комсамолу. Цяпер, адчуваючы, што ён усё-роўна за свае грахі апынецца па-за шэрагамі ЛКСМБ і на гэты раз канчаткова, ён, каб «адпомсьціць» ячэйцы і набыць эпітэт „ідэйнага", робіцца опозіцыянэрам.

Няма чаго і гаварыць, што гэты гора-опозіцыянэр выклікае толькі пагардлівую ўхмылку ў комсамольскай масы, якая, як нельга лепш, ведае цану ўсім выступленьням і „ідэйнасьці" такіх тыпаў.

Тое, што было з Фэльдэрам у ячэйцы Менакрфа, аб якім пісалася ў мінулым нумары, здарылася і з новым „опозіцыянэрам" Кугэлем у ячэйцы Камгасу.

Хто з менскай камсамоліі ня ведае цырульніка Кугэля, які за некалькі гадоў прабываньня ў саюзе ўвесь час кляйміў нашу організацыю сваімі ашуканскімі і неэтычнымі ўчынкамі.

Як Кугэль абманіў організацыю.

Сваю кар'еру, ужо будучы ў комсамоле, ён пачаў з падрабленьня квіткоў у цырульні і прысваеньні, такім чынам, грошай у сваю карысьць. Выключаны за гэта з комсамолу, ён паступіў у Чырвоную армію, дзе схаваўшы сваё ганебнае мінулае быў зноў прыняты ў ЛКСМБ.

Пасьля дэмобілізацыі, гэты тып зьвяртаецца ў Менск, дзе пачынае шукаць сабе працу. Ня гледзячы на гатоўнасьць ячэйкі Камгасу дапамагчы яму знайсьці службу і несумясьцімісьць прыватнай уласнасьці са званьнем комсамольца, ён у мэтах нажывы адчыняе сваю ўласную цырульню.

Тут ужо ячэйка канчаткова пераканалася ў невыправімасьці Кугэля і намерылася ў другі раз выключыць яго з комсамолу бяз права ўступленьня.

Але-ж хіба наш гэрой такі дурны, каб быць выключаным з комсамолу за нейкія „дробязі". Ён яшчэ пакажа сябе:

‹Калі прападаць, дык з музыкай›.

* * *

Адбываецца сход ячэйкі Камгасу, на якім абмяркоўваюцца тэзісы ЦК УсеКП(б) аб пяцігадовым пляне разьвіцьця народнай гаспадаркі. У самым распале спрэчак бярэ слова Кугель і накідваецца на партыю з нячуванымі, поўнымі хлусьні і лаянкі, абвінавачваньнямі.

Бачыце, згодна яго слоў, „ва ЎсеКП(б) існуе зажым, кожны партыец вядзе падвойную гульню, бо баіцца страціць партфэль і цёплае мястэчка. Толькі опозіцыя ідзе па правільнаму шляху, за што яе павінна падтрымаць усё, што ёсьць сумленнага".

Вось да чаго дакаціўся распаўшыся элемэнт, які за сваё шкурніцтва і ашуканства ўжо быў адзін раз выключан з комсамолу. Не адзін з такіх тыпаў знаходзіць сабе прытулак у гасьцінпрыёмных абдымках збанкрошыўшайся опозіцыі.

Мы зацьвярджаем, што мінулае Кугеля характэрна для шмат якіх опозіцыянэраў. За опозіцыяй ідзе ўсё, што шляхам маны ўцёрлася ў ЛКСМБ, мела шмат саюзных узысканьняў і нарэшце апынецца па-за шэрагамі комсамолу. **Я. З.**

Будаўнікі далі рашучы адпор.

(Ячэйка ЛКСМБ будаўнікоў, Менск).

Усяго на сходзе ячэйкі прысутнічала 55 чалавек, якія з надзвычайнай увагай выслухалі даклад аб «Пяцігодцы».

У спрэчках выказалася 12 чалавек.

Спробы некаторых таварышоў выступіць за опозіцыю былі спатканы сходам з вялікім абурэньнем.

У рэзолюцыі, супроць якой ня было ніводнага комсамольца, а ўстрымалася толькі 2 чал., адзначана:

Заслухаўшы даклад аб тэзісах ЦК УсеКП(б) па складаньні пяцігадовага пляну разьвіцьця нашай гаспадаркі, агульны сход ячэйкі лічыць, што гэтыя тэзісы складзены на падставе правільнага і поўнага вучоту палітычных абставін як унутры нашага Саюзу, так і ў галіне міжнародных адносін, а таксама на падставе правільнага вучоту прадпасылак соцыялістычнага будаўніцтва,—таму сход ячэйкі поўнасьцю да іх далучаецца.

Ячэйка лічыць, што опозіцыя сваімі поглядамі рэвізуе ленінізм, адышла ад ленінізму і скацілася да троцкізму, стаўшы на шлях організацыі новай партыі.

Абвінавачваньне опозіцыі, што комсамол адышоў ад Кастрычнікавых заваў рабочай моладзі, зьяўляецца паклёпам, бо становішча рабочай моладзі не пагаршаецца, а паляпшаецца, аб чым кажуць лічбы.

Мы поўнасьцю асуджаем фракцыйную працу і антыпартыйныя выступленьні опозіцыі, і выключэньне Троцкага і Зіноўева з партыі лічым правільным.

Ячэйка адабрае пастанову Менскага АК ЛКСМБ аб выключэньні з шэрагаў комсамолу Нахамкіна і Канеўскага, якія вялі фракцыйную працу.

Рубін.

„У вас і парток няма".

(Менск, ячэйка ЛКСМБ пры саюзе мэталістых).

Ёсьць у нас група «опозіцыянэраў», на чале якой стаіць студэнт **Гельфанд**. Усе яны лічаць, што шмат чаго ведаюць аб опозіцыі, хоць у політычных пытаньнях ні бэ, ні мэ...

Што-ж казалі «нашы опозіцыянэры» на сходзе ячэйкі?

— **Вы**—пачынае Логвін—, гэта тэзісы ЦК, а мы—гэта опозіцыя. У вас усё паршыва: і парток няма. (Логвін хутка без парток застанецца!—**М.**) і вага, зробленая з савецкага жалеза, ня годна для таго, каб што-небудзь важыць.

Другі «опозітар» пачаў гаварыць аб дыфэрэнцыяцыі вёскі, аб тым, што ўсе бедьнякі перабіраюцца ў горад і ўсякую іншую нябыліцу.

З «грознай» прамовай выступіў „лідэр" гэтай групы—Гельфанд. Ён сказаў, што контр-тэзісы опозіцыі правільныя, што яму нават рабочыя гаварылі: калі пяройдзем на 7-гадзінны рабочы дзень, дык бяз хлеба ўсе застануцца.

Ня гледзячы на тое, што ён студэнт і павінен разумець што-небудзь, хлапец не пасароміўся параўнаць маніфэст ЦВК з маніфэстам Аляксандра II.

Хлапцы толькі пасьмяяліся з такога «бляску розуму». І добры адказ даў «сваім» таварышам каваль Эпштэйн, які сказаў:

— Рыпацца і дарма балбатаць, няма чаго. Трэба добра прачытаць тэзісы і тады прыходзіць і гаварыць, а не языком малоць. Партыя добра робіць, што ня друкуе «пляцформы». Нам другой партыі ня трэба. Няпраўда, што 7-гадзінны рабочы дзень пагоршыць становішча рабочых. Маніфэстам ЦВК рабочыя здаволены.

Рэзолюцыя сходу, ухваляючая тэзісы ЦК, была прынята аднагалосна пры 5 устрымаўшыхся.

Комсамольцы нашай ячэйкі сказалі, што сваім кіраўніком яны лічыць партыю Леніна, што на вудачку опозіцыі яны ня пойдуць, што сярод рабочай моладзі опозіцыя на мае ніякага ўплыву.

І. М.

Вылазка гора-опозіцыянэраў

(Колектыў ЛКСМБ Праўгасу, Менск).

Комсамольцы колектыву Праўгасу БДУ на дыскусійны сход зьявіліся акуратна. Даклад аб гаспадарчай пяцігодцы быў выслухан уважліва. Відаць было, што комсамольцы да дакладу падрыхтаваліся, бо ў многіх на каленях былі блёк-ноты з шматлікімі заўвагамі, а пісулькі з просьбай даць выказацца засыпалі стол прэзыдыума.

Пачаліся спрэчкі.

«ОПОЗІЦЫЯНЭРЫ» РОБЯЦЬ СВАЮ ВЫЛАЗКУ.

Вось **Гірын** высокім фальцэтам выкрыквае аб таварным голадзе, аб хвастох, інфляцыі, беспрацоўі і г. д... Ніводнага грунтоўнага доказу, ніводнай пераканаўчай думкі. А вось хлопец другога «гатунку»: ён хоча, каб яго погляды былі разьбіты, але сам разьвітацца з імі ня хоча... Яны яго, бачыце, вельмі хвалююць... І ў залі нехта дабрадушна параіў «гора опозіцыянэру» **прыняць валер'янавых кропляў...**

— Таварышы, навошта мы яго паслалі вучыцца?—пытае тав. Бараньнікаў,—гэта чалавек грызе граніт навукі, але... у яго зубы крышацца! Перад вамі не пролетарскі студэнт, а жывы пытальнік!

У залі—дружны рогат.

ВЫСТУПАЮЦЬ ХЛАПЦЫ

што казываецца з запалам і б'юць опозіцыю, а разам з ёю і ўсіх тых, хто прымае за чыстую монэту дутыя факты і абсурдныя лічбы опозіцыі.

Сакратар колектыву разьбіў усе лыкам шытыя довады опозіцыі і яе «прыхільнікаў», якія карыстаюцца не марксыцкім мэтадам, а, наадварот, марксызмам Казьмы Пруткова (старадаўні гумарысты).

Пры прыняцьці рэзолюцыі не абышлося бяз інцыдэнту, які паказаў, што асобы «правадыроў» Троцкага і Зіноўева абкружаны нейкім гэроічным орэолам для некаторых нашых таварышоў.

— Таварышы, выключаючы Троцкага і Зіноўева, мы „обезглавливаем" (?!) нашую партыю,—з пачуцьцем глыбокага суму патэтычна крыкнуў адзін з «абажацеляў» опозіцыйнай вярхушкі.

І добра яму адказаў тав. Бараньнікаў:

— Партыя наша не «обезглавлена» а вось гэты хлопчык, мабыць, згубіў сваю галаву... Ды ці варта на гэта зварочваць увагу таварышы?

* * *

Рэзолюцыя, адабрываючая лінію ЦК, была прынята пры 7 ўстрымаўшыхся. Супроць—ніводнага.

— Адзінства ленінскага комсамолу ніхто не парушыць. **Трацкізм ламаў і будзе ламаць зубы аб маладыя граніт**—комсамол!—закончыў тав. Бараньнікаў.

В. Н.

За лінію ЦК

(Ячэйка ЛКСМБ БДВ і рэдакцый газэт, Менск).

Павольна, па „лізе часу" зьбіраюцца на агульны сход комсамольцы ячэйкі Белдзяржвыдавецтва і рэдакцыі газэт. Сёньня на парадку дню—„Абгаварэньне тэсісаў ЦК УсеКП(б) аб працы ў вёсцы".

— Ты чаго спазьніўся на 10 хвілін?

— Ня было, браце, часу, тэзісы чытаў.

У доказ сваіх слоў спазьніўшыйся хлапец выцягвае з кішэні нумар „Праўды", які ўвесь усеяны паметкамі і падкрэсьліваньнямі.

— Затое падрыхтаваўся так, што нават садаклад рабіць магу.

— Пабачым.

Пачынаюць сход. Даклад па тэзісах ЦК УсеКП(б) аб працы ў вёсцы „зьвярстаў" свежа комсамолец-партыец.

Дзіўная рэч. Калі ў пачатку сходу некаторыя

профэсыйныя «зявакі»

ужо нарыхтаваліся сесьці паручней, каб „адпачыць" на „сумным" дакладзе, дык словы дакладчыка прымусілі і іх усхапянуцца, уважліва слухаць. Відаць стала, што пытаньні аб працы ў вёсцы цікавяць ня толькі выхадцаў з сялян, але і гарадзкіх хлапцоў.

Даклад увесь

перасыпан фактамі і лічбамі

аб росьце соцыялістычных элемэнтаў [illegible] вёсцы, становішчы сялянства, якія [illegible] зусім адваротнае таму, што кажа опозіцыя.

— Наша політыка ў вёсцы,—курс на кооэраваньне сялянства, дапамога беднацкім масам мэліорацыі, землеўпарадкаваньня, крэдытаў ды інш.,—вызначана яшчэ таварышом Леніным і мяняць яе па капрызу опозіцыі мы не зьбіраемся,—кажа дакладчык у канцы свайго слова.

— Ці апраўдала сябе гэта політыка? Аб гэтым яскрава кажуць рост даверра сялянства к савецкай уладзе і компартыі, стварэньне на мясцох вакол саветаў шырокага сялянскага актыву, нарэшце, рост дабрабыту вёскі.

Кончыўшы гаварыць, дакладчык пытальна абвёў вачыма прысутных:

— Здаецца, ня будуць выказвацца, каб іх... зноў, як заўсёды, прыдзецца кожнага за язык цягнуць.

Але—„нечаканасьць". На такому „сумнаму і няцікаваму" дакладу ня было адбою ад запытаньняў комсамольцаў. Пытаюцца аб усім.

— Наколькі рэальна кулацкая небясьпека, аб якой так крычыць опозіцыя на ўсіх скрыжаваньнях?

— У якім становішчы знаходзіцца сельска-гаспадарчы пролетарыят—батрацтва, за кім каго ён раньце? і г. д.

Выказалася 16 таварышоў.

У спрэчках першым бярэ слова служачы—выхадзец з вёскі. Яму мала зразумела політыка партыі ў адносінах да кулака, „з ім трэба ня цацкацца, а сьціснуць у бараньні рог, як прапануе опозіцыя. З апошняй я згодзен у гэтым пунктэ".

— Трэба, нарэшце, урэгуляваць пытаньне са зьніжэньнем цэн на прамтавары,—кажа другі таварыш. Яшчэ ня зьнішчаны ўсім вядомыя „ножніцы",—як і раней селянін прадае свае тавары па вельмі таннай цане ў параўнаньні з коштам прамтавараў.

Наступныя прамоўцы гавораць аб тым, што хвалюе, альбо выклікае сумненьні ў кожнага з іх: наколькі правільна апэньвае опозіцыя становішча ў вёсцы, у які бок расьце актыўнасьць сялянства, ды інш. Усеагульнае асуджэньне выклікае опозіцыйная тэорыя аб неабходнасьці звароту да мэтадаў вайсковага комунізму ў вёсцы.

— Толькі экономічнымі мерамі мы можам змагацца з кулаком у часе новай экономічнай політыкі. Можна некалькі ўзмацніць абкладаньне падаткамі кулака, але нельга перагнуць кія, бо гэта ня дасьць жаданых нам вынікаў.

Усяго выказалася каля 16 чалавек. Спрэчкі занялі доўгі час і зацягнуліся да 12 гадзін ночы.

Кароткае, 10-хвіліннае заключнае слова дакладчыка, якое сьціслa адказвае на некаторыя няясныя пункты для прысутных і нарэшце

наступная рэзолюцыя:

„Заслухаўшы і абмеркаваўшы даклад па тэзісах ЦК УсеКП(б) аб працы ўвёсцы, агульны сход ячэйкі ЛКСМБ Белдзяржвыдавецтва і рэдакцый газэт цалкам і поўнасьцю далучаецца да тэзісаў аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП і лічыць іх адзіна правільнымі. Сход адхіляе ўсе прапановы па пытаньню аб працы ў вёсцы, якія ўносіць опозіцыя, як дэмагогічныя, ня прымаючыя пад увагу рэальных абставін".

— Хто за гэтую рэзолюцыю?

Усе прысутныя падымаюць рукі; ніводнага супроць, **ніхто ня ўстрымаўся**.

І разыходзячыся пасьля сходу, комсамольцы не пакідалі гаварыць аб тых пытаньнях, якія ў працягу амаль пяці гадзін абмяркоўваў сход.

Прысутны

Працяг прамовы т. Бараньнікава

Апошняе пытаньне—гэта опозіцыя і комсамол.

Нельга ўтрымацца ад таго, каб не зрабіць маленькага экскурсу ў гісторыю. Троцкі з 23-га году пачаў „преклонять ухо" да комсамолу, да моладзі.

Троцкі тады высунуў палажэньне аб тым, што „моладзь ёсьць баромэтр партыйных настрояў" і зьяўляецца чалавекам «дальнага прыцэлу». Як даказала гісторыя яго барацьбы супроць партыі, баромэтрам азначыў вучнёўскую моладзь.

У „Новым Курсе" ён заклікаў моладзь „браць рэволюцыйныя формулы з боем... выпрацоўваць сабе ўласную думку... Змагацца за ўласную думку з мужасьцю"...

Усе гэтыя наскрозь лісьлівыя палажэньні праследвалі процівапастаўленьне маладога пакаленьня старому.

Рэальнае-ж ажыцьцяўленьне гэтай думкі знайшло толькі ў мастацкім афармленьні ў „вядомай" песеньцы:

„КОМСОМОЛЕЦ БУДЬ НЕИСТОВ
КОМСОМОЛЕЦ БЕЙ ОТЦА",

якую троцкісцкія, вельмі нязначныя па ліку падгалоскі, што знаходзяцца, галоўным чынам, у ВНУ, неразумна і нудна цягнулі па кутках.

Лісьлівасьць,—вось што пранізвала падыход троцкізму да моладзі. Гэтая-ж лісьлівасьць, гульня на пачуцьцях пранізвала,—не магу ня ўспомніць—пакойнай памяці ленінградзкую комсамольскую опозіцыю, якая выхоўвала ў ленінградзкіх комсамольцаў агіду да ўсяго неленінградзкага.

Беспрасьветная мана, паклёп у перараджэньні комсамолу, зацьвярджэньні іхнімі вуснамі ўжо аб перараджэньні, як аб адбыўшымся факце, адзнака нашага троцкізму ў нападках на комсамол.

Пленум ЦК УсеЛКСМ рашыў аб неабходнасьці абгаворваньня пытаньняў партыйнай політыкі, на падставе тэзісаў ЦК УсеКП(б) да 15-га партзьезду, у пролетарскай організацыі комсамолу.

Мэта абгаворваньня—бальшавіцкае выхаваньне мас комсамолу, яго закалка і ўскрыць „балячкі" на. у асноўным здаровым, целе комсамолу, вызначыўшы пасьля гэтага мэтоды лячэньня.

Пры вырашэньні пытаньняў аб абгаварваньні, мы ўлічвалі наступныя жывыя ўмовы адмоўнага характару: 1) наліччa некаторай групы комсамольцаў політычна і культурна недастаткова разьвітых, якія на гэтай падставе і пад уплывам перажыткаў бундызму у рабочай клясе, пад уціскам дробна-буржуазнага абкружэньня, могуць выказаць сумненьні, хістаньні ў адносінах лініі партыі.

2) Нельга было недаацэньваць культу асобы, культу „важдзізму" у некаторай часткі комсамоцьцаў. Гэтае зьявішча адносіцца да асаблівасьці маладзёжнага ўзросту, бо ня рэдка ў моладзі пачуцьцё пераважвае над развагай.

Абгаварваньне зараз у нас ужо шырока разгарнулася.

Маса комсамолу праяўляе вялізарнейшую актыўнасьць і цікавасьць да жыцьця партыі, выказала сваю падрыхтаванасьць да ўспрыняцьця лініі партыі.

Актыў выказаў бязумоўную падрыхтаванасьць у разуменьні рашэньняў лініі партыі і вялікую актыўнасьць.

Лічбавы выказ усяго гэтага наступны: у 8 гарадзкіх організацыях адбыліся сходы комсамольскага актыву, на якіх абгаварваліся вынікі аб'яднанага кастрычнікавага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б).

Прысутнічала 2999 чал. За тэзісы ЦК галасавала 2966 чал.—98,94 проц., супроць—14 чал.—0,63 проц., устрымалася ад галасаваньня 19 чал.—0,43 проц.

Прапрацованы тэзісы ЦК у 212 гарадзкіх ячэйках.

Прысутнічала на іх (весткі на 24-XI) 6917 чал., галасавала за тэзісы 6700, супроць—25 ці 0,36 проц., устрымалася 192 чал. ці 2,77 проц.

ГЭТЫЯ ЛІЧБЫ ПРОСТА ПАКАЗВАЮЦЬ НА ІДЭЙНЫ РОСТ МАСЫ КОМСАМОЛУ, РОСТ БАЛЬШАВІЦКАЙ ЗАКАЛКІ Ў ЯГО ШЭРАГАХ

і іншых комэнтарыяў да гэтага не патрабуецца.

Усё мною сказанае і асабліва апошняе я рэзюміраваў-бы так:

Тав. Ленін на 3-м Усерасійскім зьезьдзе комсамолу ў прамове аб задачах саюзаў моладзі сказаў: „Задача складаецца ў тым, каб вучыцца". Мы гэты завет паважаем і выконваем пад кіраўніцтвам партыі.

Троцкі на 5-м зьезьдзе комсамолу, перафразіраваўшы Леніна, таксама сказаў: „Грызеце маладымі зубамі граніт навукі".

Мы грызем і зубоў не ламаем, але ў некаторых яны падгніваюць, у тых, хто з захапленьнем паглядае на троцкізм і ў адказ тав. Троцкаму мы гаворым:

ТРОЦКІЗМ ЛАМАЎ, ЛАМАЕ І НАДАЛЕЙ БУДЗЕ ЛАМАЦЬ ЗУБЫ НА МАЛАДЫМ ГРАНІЦЕ—КОМСАМОЛЕ.

Комсамол Гомельшчыны выхоўвае 1200 вайсковых байцоў.

Вучэцеся ў гомельчан, як трэба праводзіць ваенізацыю моладзі.

На гэтай старонцы мы падрабязна высьвятляем вопыт арганізацыі баявых дружын моладзі.

Загад № 5.

Па баявой дружыне рабочай моладзі.

На падставе атрыманага загаду з акруговай камісіі ЛКСМБ аб удзеле дружыны ў аглядзе ўсіх дружын і гурткоў чырвоных сясьцёр, загадваем:

§ 1.

Усім байцам зьявіцца ва двор міліцыі палком, абмундзіраваным у скураныя курткі, у нядзелю 29-IX, у 11 гадзін раніцою.

§ 2.

З прычыны назначэньня камандзіра дружыны камандзірам параду, загадваем: тав. ЮФЭ пастроіць дружыну да 11 гадзін і камандваць ёю ўвесь час параду.

§ 3.

Камандзірам гуртка чырвоных сясьцёр назначаецца тав. ФОНГАУЗ, якому трэба ў вызначаны час пастроіць сясьцёр на левым флянгу.

(Подпісы)

Баявыя комсамольскія дружыны.

У тыя дні грамадзянскай вайны, калі рэспубліка стагнала ў роспачы адступленьняў, у тыя дні Гомельская арганізацыя комсамолу пагрузіла ў эшалёны ідучых на фронт,—сваіх лепшых хлапцоў. Ці сьцерліся гэтыя дні з нашай памяці? Ніколі. Мы іх успамінаем, мы цэнім засінуўшых. Але мы жорстка адхіляем настроі кожнага, хто прамяняў рамантыку нашых сучасных будняў, на хныкаючыя успаміны мінулага.

У нас яшчэ ёсьць частка моладзі, для якой даражэй за ўсё жыць якраз гэтымі успамінамі не захапляючыся сучасным. Яны лічаць, што комсамол згубіў свой ранейшы энтузіязм, сваё гэроічнае мінулае.

Вопыт Гомельшчыны—арганізацыя баявых комсамольскіх дружын—дае лепшы адпор такім настроям.

Усяго некалькі месяцаў працы—і мы маем вызначаныя, моцныя часьці, гатовыя зараз-жа, у гэтую хвіліну быць на фронце.

У першых лічбах жніўня сэкратар Гомельскага акругкому ЛКСМБ Яблонскі рабіў даклад аб выніках пленуму ЦК УсеЛКСМ на ячэйцы мэталюргічнага заводу «Пролетары». Дакладчык доўга і падрабязна растлумачваў рашэньні пленуму, у прыватнасьці рашэньні па ваенізацыі. Здаецца, было тры прапановы. Комсамольцы «Пролетарыя» застанавіліся на апошняй, у якой гаварылася аб арганізацыі баявых комсамольскіх дружын.

Ячэйка прыняла гэтую пастанову, хуткаператварыўшы ў вопыт, па якім будзе вучыцца ўся арганізацыя.

Былі арганізаваны дружыны. А вось пратаколы некаторых з іх.

ПРАТАКОЛ № . . .

Пасяджэньня баявой тройкі дружыны № 1 пры заводе „Пролетары" ад 15-X...

Слухалі: Разбор заяў аб прыёме ў дружыну.

Ухвалілі: Прыняць 7 (прозьвішчы пералічваюцца).

Слухалі: Колектыўную заяву 12 рабочых з просьбаю прыняць у дружыну.

Думка баявой тройкі: Пры дружыне ўтварыць трэці ўзвод першай дапамогі.

Хіба гэта ня сьведчыць аб узрастаючым аўторытэце дружыны сярод рабочых?

Трэба застанавіцца і на недахопе, які нават зьдзіўляе і кідаецца ў вочы.

Акруговы савет ТСА-авіяхіму ў арганізацыі і працы дружын ня прымаў і ня прымае да гэтага часу абсолютна ніякага ўдзелу. Акругком ЛКСМБ і райкомы толькі на сваіх плячох вынесьлі ўсю цяжкасьць па арганізацыі і утвараньні дружын.

Але цяжкасьці цяпер перамаглі, дружыны сёньня-ж гатовы грузіцца ў эшалёны.

Вопыт працы баявых дружын.

Лепшых і вытрыманых у дружыну.

Агульная колькасьць дружыньнікаў па Гомельскай акрузе **1200 чалавек.** Усяго дружын **22.** Найбольшая колькасьць дружыньнікаў бязумоўна ў гарадох, у прыватнасьці ў Залінейным раёне Гомелю.

Цікава тое, што дружыны маюць ў сваіх шэрагах 25 проп. беспартыйных, якія арганізаваны і працуюць пры прадпрыемстве.

Каго прымаюць, у дружыну? Лепшых і дысцыплінаваных хлопцаў. Нам расказываюць, што падавалі заявы 45-47 гадовыя рабочыя з просьбай прыняць у дружыну. Іх ня прынялі.

У дружыны прымаюць тых, хто пойдзе ваяваць цяпер у патрэбную хвіліну. Гэта гаворыць за тое, што склад іх баявы. У дружыны таксама ня прымаюць хворых, ня прымаюць «расьцяпаў». Такім чынам **самая лепшая частка моладзі прадпрыемстваў знаходзіцца ў дружыне.**

Як баявая адзінка, дружына падзяляецца на ўзводы, пры гэтым колькасьць людзей не абмежавана.

Хто кіруе?

Непасрэдна ўсёй працай дружын кіруе акругком ЛКСМБ, на мясцох райкомы і ячэйкі, якія маюць сябра бюро ў баявой тройцы. Тройка складаецца з камандзіра, дружыньніка і прадстаўніка ячэйкі.

Тройка—кіруе працай дружыны.

Трэба сказаць, што дружына мае свой статут, першы пункт якога гаворыць: «Усе сябры дружыны павінны быць сябрамі ТСА-Авіяхіму».

Статут яшчэ прадугледжвае некаторыя моманты дысцыпліны дружыньніка і г. д.

Агромністы посьпех дружын заключаецца ў іх бяздольнасьці і жвавасьці ў працы, гэта тлумачыцца тым, што ў дружыну ўваходзіць увесь актыў комсамолу, пачынаючы з акругкому і канчаючы ячэйкавым.

Гурткі першай дапамогі.

На арганізацыю дружын сродкі нікім не адпушчаюцца. Хлапцы, хто можа, прыносяць грошы самі, складаюць невялічкія сяброўскія ўзносы. Вінтоўкі, наогул абсталяваньне здабываюцца ці ў міліцыі ці ў вайсковых частках. Займаюцца дружыны раз у тыдзень. Да гэтага часу яны нават займаліся на паветры з-за адсутнасьці памяшканьняў.

Гурткі першай дапамогі карыстаюцца сярод работніц прадпрыемстваў надзвычайнай цікавасьцю. Аб гэтым сьведчаць і колектыўныя заявы і лічба 800 чалавек па Гомелю. У гуртках, апрача вывучэньня падачы хуткай дапамогі, праходзіцца стральба, вайсковы строй і г. д. Гурткі бязупынна растуць.

Бязумоўна, вывучэньне вінтоўкі, вайсковага строю калі-небудзь абрыдзее хлапцом. Гэта ўлічана. **Акругком комсамолу хутка падзеліць дружыны па роду спэцыяльных войскаў. Што гэта дасьць? Па-першае, зацікавіць хлапцоў, падругое добра і належна іх падрыхтуе да службы ў Чырвонай арміі.**

У Нова-Беліцы ўжо арганізаваны гурткі кавалярыстых і вэлёсыпэдыстых.

Як адрозьніць дружыньніка?

Апрача таго, што па статуту ён адрозьніваецца прыкладнасьцю на прадпрыемстве, вуліцы і г. д.—дружыньнік адрозьніваецца яшчэ і формай. Летам—чорныя галіфэ, боты і гімнасьцёрка з шапкай колёру «хакі». Зімою даецца скураная куртка.

Цікава тое, што вы, сустрэўшы ў такой форме дружыньніка на вуліцы, гуляючым, ведаеце, што ён атрымае суворую вымову ад камандзіра.

Гэта зроблена надзвычайна разумна—дружыньнік павінен па статуту зьяўляецца ў форме толькі на заняткі. Гэта не адрозьнівае яго ад масы, ня ставіць яго вышэй масы, і нарэшце адзець раз у тыдзень форму проста прыемна хлапцу.

Што дае дружына.

Кожная ячэйка, кожны колектыў, мае ў сябе некалькі недысцыплінаваных хлапцоў. Яны дрэнна трымаюць сябе на сходах, перашкаджаюць у працы. Такіх хлапцоў ячэйкі накіроўваюць у дружыны. Праходзіць месяц, і гэтыя «гультаі» робяцца самымі дысцыплінаванымі.

Дружына дае добрага байца Чырвонай арміі. Яна **ня рыхтуе для параду, а рыхтуе для бою.** Посьпех дружыны заключаецца і ў тым, што камандзіры—свае хлопцы—самыя старэйшыя рабочыя комуністы, прайшоўшыя ў большасьці дзьве вайны.

Дысцыпліна ў дружынах прыкладная, дружыны спаяны і моцны, чым і тлумачыцца іх посьпех.

Скарыстайце гэты вопыт.

Вопыт Гомельшчыны надзвычайна цікавы і важны. Ён паказаў, як і чым можна прывабіць комсамольца да ваенізацыі. Сам статут, форма, дысцыпліна, камандваньне, сродкі—усё гэта прыцягвае хлапца да дружыны.

Будучае падзяленьне дружын па роду спэцыяльных войскаў павінна прайсьці пад адзнакай змычкі з ТСА-авіяхімам. Ганебна, што такая арганізацыя, як ТСА-авіяхім, ня прымае абсалютна ніякага ўдзелу ў працы дружын.

Гомельскім дружынам комсамольцаў, іх баявой частцы—наша шчырае прывітаньне!

Р—іч.

Міжнародны агляд.

Словы і справы імпэрыялістых.

Балбатнёю аб разброеньні буржуазія прыкрывае арганізацыю новай вайны.—Савецкія дэлегаты выкрыюць пляны імпэрыялістых.—Ліга Нацый бясьсільна зьдзейсьніць разброеньне.—Польшча, пры дапамозе Англіі, імкнецца праглынуць Літву.

Афэра з чырвонцамі.

У Нямеччыне выкрыта фабрыка фальшывых чырвонцаў. Арганізатарам фабрыкі зьяўляецца вядомы ангельскі нафтаўласьнік Дэтэрдынг. Гэтымі фальшывымі чырвонцамі дапамагалі белагвардзейцам і грузінскім эмігрантам—меншавікам у іх контр-рэволюцыйнай справе.

Небясьпека вайны і разброеньне.

У апошнія гады ўсе буйныя капіталістычныя краіны шмат крычаць аб разброеньні.

Гэта іх звычайная справа.

Калі імпэрыялісты рыхтуюцца да новай вайны, яны ўдвайне ўзбройваюцца і каб гэтага ня бачылі народныя масы і каб іх заспакоіць, буржуазія крычыць аб міру, аб скарачэньні арміі і зьмяншэньні вайсковага флёту.

Справа ў тым, што ня толькі пролетарыят усіх краёў сьвету не жадае вайны.

Вайны не жадаюць, вайны баяцца досыць шырокія колы дробнай і нават буйнай буржуазіі.

І зусім натуральна тое, што каралі кугалю, жалеза, нафты і грошай, якія валодаюць лёсам усіх капіталістычных дзяржаў, імкнуцца заспакоіць гэтую частку буржуазіі і памагчымасьці абдурыць пролетарыят балбатнёю аб разброеньні.

Але міжнароднае становішча ў апошнія часы гаворыць аб тым, што **небясьпека новай вайны існуе.**

Гэта небясьпека пагражае рабочай класе і сялянству ўсяго сьвету ў двух напрамках.

Раней усяго імпэрыялісты падрыхтоўваюць вайну супроць СССР.

У той-жа час, з кожнай гадзінай растуць вялізарныя процівалегласьці паміж самімі капіталістычнымі краінамі.

У зьвязку з гэтым капіталісты прадаўжаюць узбройвацца ва-ўсю.

Між імпэрыялістычнымі краінамі ідзе бяссупыннае выпярэдніцтва: якая дзяржава хутчэй і лепш узброіцца, хто будзе мацнейшым.

Буйнейшыя капіталістычныя дзяржавы набіраюць сабе хаўрусьнікаў, арганізоўваюць саюзы адных краін супроць другіх і г. д.

З асьцярогай, але ўсімі магчымымі сродкамі, буржуазія выхоўвае ў народзе варожасьць да будучага ворага.

Напрыклад, ва Францыі капіталісты надаюць нянавісьць да немцаў, да ангельцаў і інш.

Амэрыканская буржуазія выхоўвае ў народзе нянавісьць да ўсіх эўропэйскіх краін і г. д.

Зусім інакш вядзецца капіталістымі падрыхтоўчая кампанія да вайны супроць СССР.

Супроць рабоча-сялянскай дзяржавы, усе гады з дня ў дзень ідзе хлусьня, провокацыя і нацкоўваньне.

Гэтак вядзецца падрыхтоўка капіталістых да вайны.

І розныя конфэрэнцыі па разброеньні, якія склікаюцца капіталістымі, выклікаюць яшчэ большы рост узброеньня, яшчэ большае выпярэдніцтва.

Чарговы зьезд жэнеўскіх балбатуноў.

30 лістапада ў г. Жэневе (Швайцарыя) склікаецца падрыхтоўчая камісія па разброеньні.

У працы камісіі прыме ўдзел і дэлегацыя СССР.

Тут паўстае пытаньне, на якое, праўда, мы ўжо адказвалі ў адным з папярэдніх нумароў «Чырв. Зьм.»: чаму Ліга Нацый запрасіла на пасяджэньне камісіі СССР?

Мы-ж будзем толькі перашкаджаць ім.

Але ім ня можна нас абыйсьці і не запрасіць, таму што кожны дурань зразумее, што справа аб разброеньні—хлусьня, калі гэткая вялізная краіна, як СССР, ня будзе прымаць удзелу.

І тут паўстае другое пытаньне. Чаму савецкі ўрад накіроўвае сваіх прадстаўнікоў у Жэневу?

Хіба ён думае, што Ліга Нацый—гэты збор імпэрыялістычных драпежнікаў, здольна правесьці скарачэньне разброеньня?

Ліга Нацый у гэтым пытаньні бясьсільна. Ліга, арганізаваная, нібыта для папярэджаньня войн, спакойна маўчала, калі француская буржуазія рабавала ў Марокко і Сірыі.

Яна маўчала і тады, калі Англія накіроўвала вайсковыя сілы ў Кітай, які паміж іншым зьяўляецца сябрам Лігі Нацый.

Яна маўчыць і цяпер, калі Злучаныя Штаты Амэрыкі руйнуюць маленькую дзяржаву—Нікарагуа, якая таксама зьяўляецца сябрам Лігі.

А калі Ліга Нацый гаворыць?

Калі дэлегаты сірыйскага насельніцтва, прыгнечанага францускімі генэраламі, паскардзіліся на сваіх зьняважчыкаў у Лігу Нацый, што зрабіла Ліга?

Яна прапанавала ім перадаць сваю скаргу гэтым-жа самым генэралам.

Пры гэтых умовах, які сэнс прысутнічаньня ў Жэневе савецкай дэлегацыі?

Хіба дэлегацыя СССР можа згадзіцца прыняць удзел у цёмных махінацыях Лігі?

Пэўна, гэта ня так.

Мы едзем у Жэневу для таго, каб вывесьці капіталістых на чыстую ваду.

Імпэрыялісты прымушаны будуць адкрыць свае карты.

Савецкія дэлегаты паставяць пытаньне ясна і адкрыта, што СССР гатоў зараз-жа правесьці разьброеньне, калі ўсе капіталістычныя краіны пойдуць за гэтым прыкладам.

Але мы ведаем, што гэта немагчыма?

Капіталісты ніколі не згадзяцца добраахвотна на разьброеньне.

Ясней пастаноўкай пытаньня мы пакажам усяму сьвету, што толькі СССР імкнецца да міру.

Прысутнічаньне савецкай дэлегацыі на конфэрэнцыі лішні раз ускрые капіталістычную падрыхтоўку да новай вайны,

яшчэ раз пакажа ўсяму сьвету, хто вядзе політыку міру, і хто зьяўляецца арганізатарам сусьветнай бойкі.

Польшча імкнецца праглынуць Літву.

Апошнія тэлеграмы паведамляюць аб новым сур'ёзным конфлікце паміж Польшчай і Літвой.

Грунтам для конфлікту зьяўляецца пытаньне аб Віленшчыне.

Гэта літоўская тэрыторыя ў 1920 годзе была захоплена Польшчай.

Аднак, Літва прадаўжае лічыць Вільню сваім горадам і рашуча адхіляе ўсе польскія патрабаваньні прызнаць законнасьць захопу. Але гэта ня ўсё.

Польшча, пры дапамозе Англіі, хоча ня толькі замацаваць за сабою Вільню, але і наогул ліквідаваць Літву, далучыўшы яе да сваіх уладаньняў.

Польскія земляўласьнікі разьлічваюць вярнуць сабе землі, канфіскованыя літоўскім урадам.

Яшчэ шырэйшыя пляны мае ангельская буржуазія.

Англія разьлічвае, што ў замен захопленай Літвы, Польшча згодзіцца вярнуць Нямеччыне частку яе ранейшых зямель.

Такім чынам, Англія спадзяецца наладзіць адносіны між Польшчай і Нямеччынай і тым самым забясьпечыць для Польшчы ня толькі спакойны тыл, але магчыма і падтрыманьне з боку Нямеччыны для вайны супроць СССР.

Вось якія пляны маюць імпэрыялісты.

Яшчэ з месяц таму назад літоўскі ўрад зьвярнуўся ў Лігу Нацый з заявай аб плянах польскага імпэрыялізму.

Само сабою зразумела, што чаго небудзь добрага чакаць ад гэтай заявы ня прыходзіцца.

І Англія і Францыя (а яны і зьяўляюцца кіраўнікамі Лігі) падтрымліваюць Польшчу.

Яны адкрыта пагражаюць Літве тым, што Ліга Нацый, згодна свайго статуту, можа прызнаць яе «парушыцелям міру» і даручыць польскім панам яе «ціхамірыць».

Праўда Нямеччына ня можа стаць на шлях, які вызначаюць ангельскія і польскія захватчыкі.

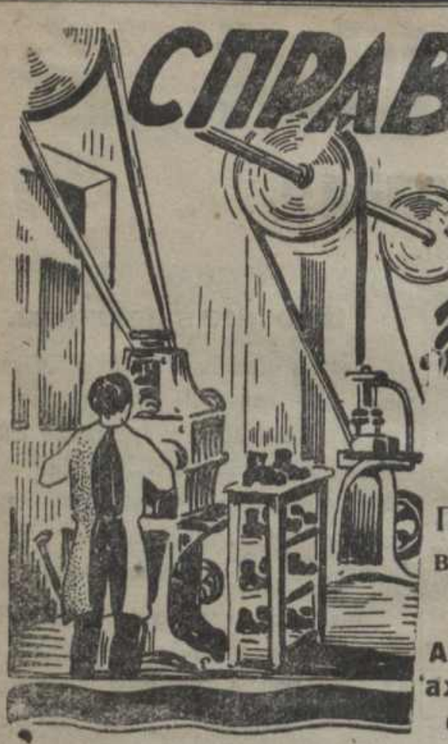
Тым ня менш узброенае выступленьне Польшчы супроць Літвы зусім магчыма.

А гэткае выступленьне, па-першае, пагражае справе міру.

Падругое, яно павінна зьявіцца падрыхтоўкай да польска-ангельскага выступленьня супроць СССР.

Працоўныя масы Савецкага Саюзу павінны гэта ведаць і быць гатовымі абараніць першую краіну пролетарскае дыктатуры.

Алёнін.

СПРАВЫ І ДНІ АДНАГО ПРАДПРЫЕМСТВА
АГЛЯД АБУТКАВАЙ ФАБРЫКІ

Агляд абутковай фабрыкі закончыўся.

Пяцітыднёвая праца рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“ сумесна з усімі рабочымі фабрыкі выявіла шмат недахопаў ва ўсіх галінах фабрычнага жыцьця. Зараз задача зводзіцца да таго, каб гэтыя недахопы былі зьнішчаны.

Агляд паказаў, што рабочыя кроўна зацікаўлены жыцьцём свайго прадпрыемства, што яны ахоплены вялікім творчым энтузыязмам. Справа толькі ў тым, каб да іх прапаноў былі забясьпечаны уважлівыя адносіны адміністрацыі і розных грамадзкіх арганізацый фабрыкі

На вечары.

9 гадзін увечары. Заля клюбу скурнікаў напаўняецца рабочымі абутковай фабрыкі і іншых прадпрыемстваў скуранай прамысловасьці.

Сёньня вечар ітогаў агляду абутковай фабрыкі.

Пасьля невялічкага дакладу прадстаўніка рэдакцыі аб ітогах месячнай працы «Чырвонай Зьмены»

разам з усімі рабочымі

фабрыкі над тым, каб выявіць посьпехі і недахопы прадпрыемства на трыбуну выходзяць прадстаўнікі адміністрацыі і рабочых.

Першым гаворыць майстар Шліонскі. Нам,—кажа ён,—агляд дапамог вельмі многа Ён ускалыхнуў фабрыку, рабочых, грамадзкія організацыі. Зараз на фабрыцы зашавялілася ўсё.

Шмат дапамог нам агляд у падняцьці вытворчай дысцыпліны, які на рабочых у гэтых адносінах **узьдзейнічаў лепш, чым устанаўляемы адміністрацыяй унутраны распарадак.**

Актыўнасьць рабочых паднялася

Нават тыя, якія ніколі ні аб чым ня пісалі, зараз сталі амаль корэспондэнтамі.

Калі спачатку мы сумняваліся ў мэтагоднасьці агляду, дык зараз бачым, што мы глыбока памыляліся. Агляд абярнуўся **ў агромністую грамадзкую сілу. Агляды трэба практыкаваць і ў далейшым, бо яны даюць вялікую карысьць.**

На трыбуне рабочыя фабрыкі

Пратасэвіч і Гармізо.

Яны проста і панятна, але ад душы, ад сэрца апавядаць, што шмат недахопаў, якія выяўлены аглядам, **ужо зьнішчаны.**

Так, кацёл для мочкі скуры ўжо маецца, вэнтылятар устанаўліваецца, астатнія недахопы у хуткім часе таксама будуць зьнішчаны.

І, нарэшце, прамовы іх аканчваюцца наступным: Калі агляды і ў далейшым будуць так праводзіцца, дык будзе вельмі добра, а за праведзены цяпер агляд выносім „Чырвонай Зьмене“ падзяку.

Аб тым што гэтыя словы выражаюць думку ўсіх рабочых, гавораць гучныя воплескі ўсёй залі, якімі былі пакрыты выступленьні Протасэвіча і Гармізо.

Пасьля кароценькай урачыстай часткі была пушчана сьветавая газэта і кіно-карціна «Сіні пакет».

Настрой рабочых, сам вечар казаў аб тым, што агляд сябе апраўдаў, што падводзячы яго вынікі, рабочыя сьвяткавалі сваё

вялікае вытворчае сьвята.

Але вечар гэты казаў і аб тым, якім вялікім творчым энтузіязмам ахоплена рабочая маса, як глыбока яна пагрузілася ў вытворчыя будні.

Познай ноччу, пад сьвіст халоднага зімовага ветру, які абкідае вас хлоп'ямі сьнегу, разышліся рабочыя па кватэрах, каб назаўтра працаваць яшчэ з большай упартасьцю, яшчэ з большай энэргіяй.

У. С.

Вопыт вельмі ўдачны--
заяўляе дырэктар Белскуртрэсту т. Кроль.

Праведзены газэтай „Чырвоная Зьмена“ агляд абутковай фабрыкі ў агульным прайшоў са значным посьпехам.

Рэдакцыяй газэты з самага пачатку быў узяты правільны напрамак у выяўленьні дасягненьняў хваробных бакоў жыцьця фабрыкі.

Не па віне газэты на яе старонках ня было дастаткова высьветлена адно вельмі важнае пытаньне аб якасьці продукцыі. Мы тлумачым гэта тымі ўмовамі, у якіх праходзіць рэалізацыя вырабу фабрыкі. Дзякуючы таму, што значная частка продукцыі фабрыкі прадаецца ня ў Менску, рэдакцыя ня мела магчымасьці сабраць думкі спажыўцоў аб яе якасьці

Дзякуючы праведзенаму агляду і высьветленым у «Чырвонай Зьмене» момантам жыцьця і працы абутковай фабрыкі прадпрыемства за апошні час

Шмат недахопаў, якія былі закрануты рабочымі, паступова выжываюцца і будуць зьнішчаны ў бліжэйшым часе.

Лічу, што агляд, праведзены „Чырвонай Зьменай“, мае велізарнае грамадзкае значэньне. Вопыт „Чырвонай Зьмены“, бязумоўна вельмі ўдачны, ён вядзе да цясьнейшай сувязі нашага друку з масамі рабочых, да ўмацненьня грамадзкага кантролю працоўных над нашай социялістычнай прамысловасьцю.

Вопыт „Чырвонай Зьмены“ павінен быць выкарыстаны і іншымі беларускімі газэтамі.

Агляд навучыў працаваць.
Слова сакратара ячэйкі ЛКСМБ тав. Іткіна.

Комсамольская ячэйка фабрыкі больш чым хто-небудзь другі была зацікаўлена ў правядзеньні агляду.

Амаль на кожным сходзе і пасяджэньні бюро ячэйкі мы ставілі пытаньне аб неабходнасьці самага актыўнага ўдзелу комсамольцаў і ўсёй рабочай моладзі фабрыкі ў аглядзе нашай працы.

Больш чым хто, нашы комсамольцы сваімі дзяжурствамі дапамаглі выязной рэдакцыі ахапіць усё жыцьцё фабрыкі.

Найвялікшая частка дапісчыкаў была бязумоўна, з нашых комсамольцаў і беспартыйнай моладзі.

Асабліва актыўны ўдзел у аглядзе прынялі комсамольцы **Кац С., Галенсон, Баброва, Юдэлевіч** і інш.

Што-ж конкрэтна нам даў агляд фабрыкі?

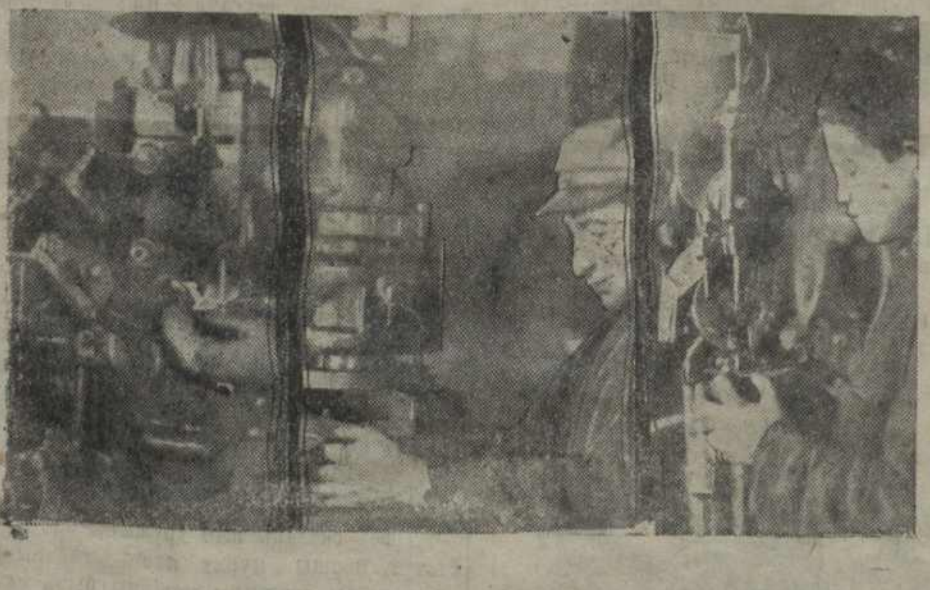
Мы бачым, як зараз, пасьля агляду, **значна павялічылася зацікаўленасьць моладзі ў вытворчым жыцьці прадпрыемства. З ахвотай пачала яна наведваць вытворчыя нарады.**

Некаторыя хлапцы і дзяўчаты, працуючыя на фабрыцы, пасьля агляду былі **пераведзены у вышэйшыя разрады** Хутка т. т. Юдэлевіч, Броўскі і другія вучні **будуць разбраніраваны і атрымаюць стаўкі дарослых рабочых.**

Дзякуючы агляду — комсамольская ячэйка зараз завастрыла сваю ўвагу на пытаньнях быту комсамольцаў і моладзі фабрыкі. Мы больш часта практыкуем наведваньне кватэр комсамольцаў, організуем групавыя вечарынкі моладзі на даму.

П'янкі сярод нашай моладзі ў сучасны момант амаль што **не назіраецца.**

У выніку больш разгорнутай масавай працы мы з часу агляду **прынялі ў шэрагі комсамолу яшчэ 4 маладых рабочых. Ячэйка перадала 5 комсамольцаў у партыю.**

Машыны, якія дзякуючы агляду зараз іспраўлены.

Узьнялася актыўнасьць рабочых.
Слова старшыні фабкому т. Шчалкаліна.

Перад аглядам нашай фабрыкі праца вытворчай камісіі і нарады была зусім слабая. На працягу агляду недахоп гэты быў выжыты.

Галоўная заслуга агляду ў тым, што ён прабудзіў актыўнасьць рабочых фабрыкі. Бяз гэтай актыўнасьці немагчыма было-б ажыцьцяўленьне грамадзкага кантролю рабочых над фабрыкай у далейшым.

Фабком будзе прымаць усе захады да таго, каб пастановы вытворчай нарады аб аглядзе былі поўнасьцю праведзены ў жыцьцё.

Аб якасьці продукцыі.

Галоўным недахопам нашага агляду трэба лічыць тое, што ня было высьветлена пытаньня аб якасьці продукцыі фабрыкі.

Але вінаваціць у гэтым толькі рэдакцыю газэты—нельга. Справа ў тым, што асноўны спажывец абутку фабрыкі жыве ня ў Менску, а правесьці нараду па гэтым пытаньні на самой фабрыцы (гэта было эдзіным выхадам) ня было ніякай магчымасьці таму, што к гэтаму часу (канцу агляду) «падасьпела» шмат розных кампаній, якія адынялі ўвесь свабодны час рабочага.

Аднак, той скудны матар'ял, які мы маем аб якасьці продукцыі, кажа, што тут ня ўсё добра. Бываюць выпадкі, калі частка спажыўцоў абутак зварачае назад.

Як адміністрацыі, так вытворчай камісіі, партыйным і грамадзкім організацыям і самім рабочым фабрыкі трэба падумаць і зрабіць практычныя крокі ў напрамку таго, каб якасьць продукцыі была палепшана ў многа і многа разоў.

Што даў агляд фабрыкі.
З 39 прапаноў адхілена толькі чатыры.

Пачынаючы агляд абутковай фабрыкі, рэдакцыя газэты ставіла перад сабою задачу скончыць яго на працягу двух, а самае большае—на працягу трох тыдняў.

Аказалася, аднак, што ён цягнуўся больш месяцу. «Непрадугледжанасьць» гэта адбылася ў выніку таго, што агляд з самага пачатку прыняў **нячувала шырокі размах,** што ў яго былі ўцягнуты ўсе рабочыя, што яны патрабавалі ня толькі асьвятленьня ўдзелу моладзі ў рацыяналізацыі вытворчасьці і яе быту, але і асьвятленьня агульнага становішча фабрыкі.

Зараз, калі агляд ужо скончаны, калі нам вядомы водгукі аб ім рабочых, мы можам падвесьці некаторыя вынікі яго.

Вынікі гэтыя перш за ўсё ў пух і прах разьбіваюць тыя скэптычныя, недаверлівыя адносіны да новага пачыну «маладой» газэты, якія ў першыя дні наглядаліся як з боку некаторых прадстаўнікоў адміністрацыі, так і з боку часткі (нязначнай) рабочых.

Міма агляду не прайшоў ні адзін рабочы.

Усяго ў аглядзе прыняло ўдзел—пісала ў газэту — 45 рабочых (45 проц. агульнага ліку рабочых). Але ні ў якім разе нельга думаць, што астатнія рабочыя стаялі ў баку. Гэта будзе грубой памылкай. Мы маем поўнае права сказаць, што міма агляду не прайшоў **ні адзін рабочы,** ні адна работніца, бо кожны допіс, якіх у газэце было зьмешчана 88, зьяўляўся на «сьвет» толькі **пасьля актыўнага абгавору высоўваемых у ім пытаньняў цэлымі групамі рабочых, толькі пасьля іх (пытаньняў) усебаковага, дасканалага ўзьвешваньня,** —а напісаць аб гэтым даручалася каму-небудзь аднаму.

Усяго па вытворчасьці было ўнесена **39 прапаноў,** з якіх: агульных — 10, па нацяжным аддзяленьні—4, па аддзелачным—3, па загатоўчым — 12, па штамповачным—10.

Аб лёсе высунутых рабочымі прапаноў сказала сваё слова нядаўна праведзеная вытворчая нарада. Вынікі яе паказваюць, што **13 прапаноў ужо праведзена ў жыцьцё, 15—прынята да выкананьня, па 5—даны тлумачэньні дырэктара, з якімі рабочыя згадзіліся, 1—зьнята з абвесткі дню ходам пераабсталяваньня фабрыкі, 1—передана ў фабком і толькі 4—адхілены, як немэтазгодныя.**

Як ход самаго агляду, так і адносіны да высоўваемых прапаноў паказваюць, што рабочыя агульным становішчам фабрыкі цікавяцца, што справу паляпшэньня вытворчасьці, лепшай організацыі ўмоў працы, **яны лічаць сваёй кроўнай справай.**

Зьнішчым бюрократызм

Бяда тут толькі ў тым, што **вытворчы энтузіязм рабочых не заўсёды ўмела падтрымліваецца як адміністрацыяй, так і рознымі грамадзкімі організацыямі фабрыкі,** што адносіны да гэтага энтузіязму некаторых прадстаўнікоў адміністрацыі ня зусім добрыя, і што гэта пасутнасьці зьяўляецца нямалай перашкодай рабочаму, які хоча адчуваць сябе гаспадаром фабрыкі.

Агляд дапамог гаспадарскаму воку рабочага своечасова падмячаць кожны, нават самы малы, недахоп і штурхнуў рабочага на тое, каб ён міма яго не праходзіў, каб ён паведамляў аб ім адміністрацыі, ставіў на вытворчай камісіі, нарадзе, каб ён дамагаўся яго зьнішчэньня.

Задача партыйнай ячэйкі, комсамольскай, фабкому,—дапамагаць рабочаму ў далейшым разьвіцьці гэтага творчага энтузіязму і самым рашучым чынам зьнішчаць часткова наглядаючыся ў гэтым напрамку **бюрократычныя адносіны некаторых прадстаўнікоў адміністрацыі.**

Моладзь у вытворчасьці.

Агляд выявіў, што комсамольцы, моладзь у апошнія часы таксама пачалі больш цікавіцца вытворчым жыцьцём. Але трэба адзначыць, што гэтага яшчэ зусім мала. **Наглядаюцца яшчэ і недысцыплінаванасьць у часе працы, і дрэнныя ўзаемаадносіны з дарослымі рабочымі, і слабыя клапоты аб рацыяналізацыі, і зусім слабы ўдзел у працы вытворчай нарады.**

Віна ў гэтым комсамольскай ячэйкі. Ячэйка **недастаткова думала і працавала** над тым, каб гэтыя балячкі зьнішчыць. Некаторыя з комсамольцаў нават **ня ведаюць,** як трэба ўдзельнічаць у рацыяналізацыі.

Ячэйка **ня мае вучоту** прапаноў моладзі па вытворчых пытаньнях.

Праўда, па ініцыятыве ячэйкі комсамолу аднойчы замест агульна-фабрычнай вытворчай нарады былі праведзены цэхавыя нарады. Прайшлі яны з вялікім посьпехам. Нам здаецца, што гэты пачын, гэту ініцыятыву комсамольцаў трэба падтрымаць і правесьці ў жыцьцё.

Вынаходніцтва.

Вынаходніцтва на фабрыцы не разьвіта. Вынаходцам лічыцца толькі старшы майстар тав. **Мацыеўскі,** які, да рэчы кажучы, наогул кроўна зацікаўлен справай уздыму фабрыкі на болей высокую ступень

І справу вынаходніцтва сярод рабочых трэба популярызаваць, забясьпечыўшы своечасовае падтрыманьне і дапамогу ў гэтых адносінах кожнаму, няхай самаму маленькаму, пачынаньню рабочых.

Становішча вучнёўства.

Асабліва дрэнным было становішча вучняў, якіх на фабрыцы толькі 9 чалавек. На кожным кроку наглядалася, што некаторыя майстры **не зацікаўлены іх абучэньнем,** што некаторыя наогул **ня думаюць дапускаць вучняў да машын, бо тады, бач, трэба будзе абуткам паліць у печах і г. д.**

Вынікам гэтага зьяўлялася тое, **што многія вучні выконвалі падсобную працу.**

Мы вінавацім за такое «абучэньне» ў першую чаргу комсамольскую ячэйку і фабком, якія міма гэтага праходзілі з зачыненымі вачыма, застаючыся глухімі да голасу вучняў.

Скліканая нарада майстраў і вучняў дала станоўчыя вынікі. Яна паказала, што становішча вучнёўства можна палепшыць. Пастановамі нарады здаволены ўсе вучні. Пастановы зацьверджаны фабкомам. **Будзем спадзявацца, што на паперы яны не застануцца.**

Быт моладзі.

У быце моладзі і комсамольцаў хваробных зьявішчаў **надта многа.** Некаторыя хлапцы напіваюцца да таго, што на працу прыходзяць з завязанымі галавамі. З сям'ёю таксама ня ўсе ладзяць. Ёсьць выпадкі, калі комсамольцы пакідаюць бацькоў, якія ходзяць жабраваць, даючы ім за два гады толькі дзьве шуркі дроў; да малодшых братоў і сясьцёр адносяцца дрэнна.

Асабліва дрэнныя адносіны да дзяўчыны. Многія хлапцы глядзяць на яе **проста, як на самку.** Думка аб адчыненьні публічных дамоў ахапіла нават і некаторых актывістых.

Праўда ячэйка вяла некаторую барацьбу з гэтым, у выніку чаго **п'янства значна паменшылася,** але гэта барацьба ня будзе мець належных посьпехаў, калі культурна-масавая праца, організацыя досугу моладзі будзе стаяць на такой нізкай ступені, на якой яна знаходзіцца да гэтага часу.

Мы ня кажам, што ў адносінах быту няма нічога сьветлага, і што ўсё толькі чорная пляма. Гэта будзе няправільна. Але мы лічым неабходным загастрыць увагу ячэйкі па зьнішчэньні пералічаных намі **балячак,** якіх яшчэ шмат.

Аб астатняй працы комсамольскай ячэйкі мы не сабіраемся пісаць таму, што яна была дастаткова асьветлэна, не раськідана, а на староцы аднаго нумару газэты, і твар яе можна было ўявіць нашаму кожнаму чытачу.

Мы лічым патрэбным.

Агляд узварушыў рабочых, штурхнуў іх да актыўнага ўдзелу ў грамадзкім жыцьці. **«Нават рабочы, які ніколі ня пісаў, стаў амаль корэспондэндам»,** —заяўляе адзін з майстраў фабрыкі.

Актыўнасьць гэту трэба замацаваць. Тут, па нашай думцы, трэба ўзяць напрамак на стварэньне актыву рабочых вакол існуючых на фабрыцы грамадзкіх організацый, вакол праводзімых імі мерапрыемстваў. Гэта будзе найлэпшым сродкам забесьпячэньня росту гэтай актыўнасьці ў далейшым.

І яшчэ адна заўвага.

Агляд бязумоўна, прыцягнуў рабочых да большага азнаямленьня і вывучэньня беларускай мовы. Наша газэта ў дні агляду вельмі ўважліва чыталася усімі рабочымі. Трэба гэта ўсё замацаваць шляхам больш добрай пастаноўкі работы ўжо існуючага беларускага гуртка.

Заглянем яшчэ раз.

Рэдакцыя ня лічыць сваю працу ўжо скончанай. Галоўнае—правядзеньне ў жыцьцё прапаноў рабочых і моладзі—яшчэ ўперадзе. Мы заглянем на фабрыку месяцаў праз 2-3 яшчэ раз і паглядзім, як выяўленае аглядам праводзіцца ў жыцьцё.

Сумар.

Як хто адзначыў дзесяты Кастрычнік.

Конкурс „Чырвонай Зьмены“ і цэнтральнай Кастрычнікавай камісіі.

Дручанская ячэйка арганізавала масларобча-сыраварнае таварыства „Чырвоны Кастрычнік“ і саматужную арцель „Першы Крок“. — Галоўчынскія комсамольцы прыпаднеслі інвалідам грамадзянскай і імпэрыялістычнай вайны падарункі.— Комсамольскі „Марак“, „Марш Будзёнага“, „Паравоз“ ажыўлялі Кастрычнікаўскія дэманстрацыі.

„Кастрычнік нас вызваліў ад панскага бізуна“

№ 14. Мішковіцкая яч. ЛКСМБ, Вульскі р., Полацкая акр.

Атрымалі абежнік ад райкамолу, падлічылі, што засталося ня шмат часу да 7-га лістапада—і прыступілі да падрыхтоўчай работы, прыступілі да прыцягненьня к сьвяткаваньню Кастрычніка ўсяе вясковае моладзі, усяго сялянства.

За два тыдні працы правялі па больш буйных населеных пунктах **адзінаццаць сходаў сялян**, на якіх абгаварвалася пытаньне аб **дасягненьнях у палепшаньні дабрабыту сялян нашага сельсавету, аб удзеле працоўнага сялянства ў будаўніцтве новага вясковага жыцьця.** Правялі два сялянскія сходы пры сельсавеце, на якіх стаялі даклады аб уздыме і далейшых задачах нашай сельскай гаспадаркі. Падрыхтавалі і добра правялі **сход жанчын і культдзень** сялянскай моладзі. Як на сходзе так і на культдні пасьля „офіцыйных“ частак адбыліся спэктаклі, гульні і сьпевы на польскай і беларускай мовах.

Па вёсках сельсавету налічваецца 6 чырвоных куткоў. У сьвяточныя дні ў іх **праводзілі комсамольцы гутаркі аб Кастрычнікавай рэволюцыі,** аб тым, што рэволюцыя дала сялянству і сялянскай моладзі, **наладжвалі чыткі мастацкай літаратуры аб Кастрычніку.**

Усе з вялікай цікавасьцю наведвалі выстаўку кніжак аб Кастрычніку.

У суботу 5-га лістапада, усе комсамольцы прысутнічалі на пашыраным пленуме сельсавету, дзе пасьля дакладу выступалі з заўвагамі аб далейшых практычных мерапрыемствах у справе шпарчэйшага адбудаваньня сельскай гаспадаркі.

Калі назначалі сход сялян усяго сельсавету, дык у некаторых таварышоў зьяўляліся думкі, што ён няўдасца, што на яго не зьбяруцца гаспадары з вёсак. Аказалася іншае. У нядзелю з самага раньня пачала запаўняцца вуліца Мішковічаў новенькімі жаўтаватымі кажухамі сялян і чырвонымі пярэстымі хусткамі сялянак. Хлопцы, вычысьціўшы да люстранога бляску свае боты, зачасаўшы валасы пад «польку»,прыкрыўшы вярхушку шапкай новай, з папружачкай бліскучай каля казырка, „строілі вочкі“ дзяўчатам, якія шпацыравалі, узяўшыся пад ручкі.

Быў даклад. Пасьля дакладу выступалі сяляне. Яны ў адзін голас казалі, што **Кастрычнік трэба усім нам сьвяткаваць з вялікай падрыхтаванасьцю і ўдзячнасьцю, „бо ён нас вызваліў ад панскага бізуна, бо ён нам лаў волю, зрабіў нас гаспадарамі свайго жыцьця“.**

У панядзелак, 7-га лістапада, у вёсцы ніхто і ня думаў брацца за работу. Комсамольцы з больш актыўнай сялянскай моладзьдзю наладзілі у гэты дзень дэмонстрацыю ў суседнюю вёску Лужоўе, дзе комсамольцы наладзілі мітынг, а потым дэмонстрацыю па вёсцы.

Лаўрэнцеў Леанід.

Сумесна з настаўніцтвам.

№ 15. Ракоўшчынская ячэйка ЛКСМБ, Расьнянскі раён, Аршаншчына

Раней чым распачаць падрыхтоўку да правядзеньня Кастрычніка, наша комсамольская ячэйка склікала шырокі сход сялянскай моладзі сумесна з настаўніцтвам. На гэтым сходзе абралі камісію і выпрацавалі плян сьвяткаваньня.

У вёсках **Шчыпілы, Башары, Віскмен, Ракшына і Ракоўшчына правялі шырокія сходы салян,** прысьвечаныя першаму дзесяцігодзьдзю Кастрычнікавай рэволюцыі.

Сіламі і стараньнем комсамольскай ячэйкі адчынены дзьве хаты-чытальні: у вёсках **Ракоўшчына** і **Шчыпілы.**

Увечары напярэдадні 7-га лістапада адбыўся шырокі вечар моладзі, на якім піонэры паставілі спэктакль.

Мітынг і дэмонстрацыя адбыл'ся ў вёсцы Пэгонкі, куды і хадзіла наша ячэйка сумесна з беспартыйнай моладзьдзю вёскі.

Карпачэнкаў Базыль.

Плян выканалі поўнасьцю.

№ 16. Кармянская ячэйка ЛКСМБ, Магілеўская акруга.

Падводзячы вынікі правядзеньня Кастрычнікаўскіх дзён нашай ячэйкай, можна сказаць, што плян вызначаны раней, быў выканан поўнасьцю. Прыцягненьне моладзі да ўдзелу ў Кастрычнікаўскіх сьвятах мы пачалі са скліканьня сходу рабоча - саматужнай моладзі мястэчка, на якім стаяла пытаньне аб соцыялістычным будаўніцтве і ўдзелу у ім моладзі. Сход прайшоў жыва. Шмат таварышоў выступала ў спрэчках. Адзначалі дасягненьні, завастралі ўвагу на недахопах, намячалі практычныя задачы для будучай работы.

У нядзелю, 6-га лістапада, у мястэчку адбывалася раённая сельска-гаспадарчая выстаўка, якую наведалі комсамольцы і ўся моладзь мястэчка.

У дэмонстрацыі прыняла ўдзел уся працоўная моладзь.

„Комсамолка Дуня“, „Паравоз“, „Марак“, „Марш Будзёнага“ ліліся па пляцу мястэчка, радасна гукі комсамольскіх песень казыталі нутро сівабародых сялян і на іх зморшчаных тварах мімавольна зьяўлялася радасная ухмылка.

Пасьля дэмонстрацыі—таварыскія „гасьцявыя“ полудні, а як сьцямнелася—вечар самадзейнасьці.

К сьвяту ячэйка добра абсталявала клюб да зімовай працы.

Е. Гінзбург.

У глушы Мазыршчыны.

№ 17. Галоўчыцкая ячэйка ЛКСМБ, Нараўлянскі раён, Мазырская акруга.

Увесь вечар 5-га і раніцу 6-га лістапада комсамольцы сумесна з піонэрамі канчалі **упрыгожваньне клюбу, аркі, памяшканьняў школ, сельсавету і г. д.**

Увечары 6-га лістапада адбыўся ўрачысты сход. Пасьля дакладу на сходзе выступала шмат моладзі, якая адзначала **дасягненьні за мінулы час і выказвала пажаданьні, што неабходна зрабіць у будучым.**

Раніцой 7-га лістапада хлапцы і дзяўчаты, сяляне і сялянкі, падбадзёрыўшы свой выгляд новай вопраткай, пачалі сходзіцца на пляц. Партыйцы, комсамольцы і піонэры прышлі арганізаваным парадкам. Пачалася дэмонстрацыя.

На мітынгу было раздадзена некалькі падаркаў інвалідам грамадзянскай і імпэрыялістычнай вайны.

Вечар 7-га лістапада быў вялікай радасьцю для ўсяго насельніцтва. Сабраўшаяся моладзь у клюбе, як быццам забылася пра ўсе жыцьцёвыя горасьці, як ніколі весялілася, сьпявала, гуляла. **Старыя ня ведаючы слоў песьні, падтрымоўвалі яе «гумканьнем», „бумканьнем“, «траляляканьнем».**

У аўторак партыйцамі і комсамольцамі быў наладжаны **колектыўны полудзень, на які запрасілі многа беспартыйных дзядзькоў і моладзі.**

Цыза і Бяльчанскі.

„Чырвоны Кастрычнік“ і „Першы Крок“.

№ 18. Дручанская ячэйка ЛКСМБ, Бялыніцкі раён, Магілеўская акруга.

У часе падрыхтоўкі да сьвяткаваньня Кастрычніка, ячэйка арганізавала **гурток па вывучэньню Кастрычнікавай рэволюцыі,** які з цікавасьцю наведвала моладзь вёскі.

Да комсамольскага суботніка дарослыя і моладзь аднесьліся з вялікай сур'ёзнасьцю. Было зроблена:—**збудавалі мост на шляху, адрамантавалі грэблю, а таксама арганізавалі падпісны ліст па вёсцы на карысьць бяспрытульных. Усяго сабралі грошай каля 30 руб.**

6-га лісапада ў нас адбывалася сельска-гаспадарчая выстаўка. Комсамольцы арганізаваным парадкам наведалі выстаўку, прынёсшы туды свае экспонаты; коравьплоды і канюшыну

7-га лістапада наладзілі дэмонстрацыю ў вёску Врасьнэвічы, дзе адбыўся мітынг. Тамжа ўвечары ячэйка наладзіла вечар, на якім прысутнічала каля 200 чалавек.

8-га правялі мітынгі ў вёсках **Вядзёрка, Рубеж і Дручаны.** Увечары ва ўсіх вёсках адбыліся спэктаклі.

Да 10-годзьдзя, па пачыну ячэйкі, было падрыхтована **адчыненьне масларобча-сыраварнага таварыства „Чырвоны Кастрычнік“ і саматужнай арцелі дрэваапрацоўнікаў „Першы Крок“.** У гэтыя організацыі ў большасьці ўцягнута вясковая беднота.

А. Цэдрык.

ПЕРШЫМІ БУДАЎНІККАМІ.

(Рагачэў, Бабруйская акруга).

Перавыбары сельсаветаў у 1927 годзе па Рагачэўскім раёне паказалі рост актыўнасьці сялянскай моладзі ў перавыбарнай кампаніі і, як вынік гэтага, павялічыўся лік комсамольцаў у складах сельсаветаў. У 1926 г. усяго было **20 ч.**, у 1927 годзе **37 чал.**, і зараз, з далучэньнем Гарадзецкай організацыі налічваецца больш 50 комсамольцаў у сельсаветах. У сакавіку м-цы на пленуме РК было пастаўлена пытаньне аб выніках перавыбараў і далейшай рабоце ў сельсаветах, дзе і быў даны шэраг практычных паказаньняў аб грамадзкай рабоце. Зараз Райком правёў праверку работы выбарных комсамольцаў—сельсаветчыкаў і кіраўніцтва імі з боку ячэек.

факты гавораць самі за сябе.

Лёзунг партыі аб ажыўленьні работы саветаў і ўцягненьне ў іх шырокіх колаў батрацка-серадняцкага насельніцтва ўпямлена пераважнай большасьцю комсамольцаў—сельсаветчыкаў і ячэек і практычна ажыцьцёўлена ў працы.

Усе выбраныя комсамольцы ў сельсавет сябе апраўдалі, за выключэньнем асобных выпадкаў, павялічыўся ўдзел комсамольцаў у грамадзка-політычным жыцьці вёскі (удзел у сходах насельніцтва, пленумах сельсавету, выкананьне даручэньняў, удзел у працы КСУ, коопэрацыі і інш.), у выніках чаго ўзвысіўся аўтарытэт комсамольцаў—сельсаветчыкаў сярод насельніцтва.

Па водгуках насельніцтва, старшынь сельсаветаў (Збарово, Азяраны, Гарадзец) комсамольцы—сябры сельсавету зьяўляюцца найбольш прыкладнымі ў выкананьні ўсіх даручэньняў сельсавету.

Праца комсамольцаў-сельсаветчыкаў была сканцэнтравана вакол конкрэтных, грамадзка-карысных спраў. Ячэйкі і комсамольцы-сельсаветчыкі былі ініцыятарамі ў правядзеньні шэрагу мерапрыемств па дабрабыту, паляпшэньні сельскай гаспадаркі, культурнай рабоце, санітарыі, коопэраваньні.

Вось некаторыя факты: комсамольцы—сябры сельсавету, ячэйкі **Азяраны** высунулі пытаньне перад саветам аб пачынцы грэблі. Грэбля пачынена з прыцягненьнем сялянства да работы. Па ініцыятыве комсамольца-сябра сельсавету т. **Міткевіча** ў вёсцы Румок пастаўлена пытаньне на сходзе сялян аб успашцы раньняга папару, ахове лесу мясцовага значэньня. Пасьля чаго правялі ворыва 10 сялянскіх гаспадарак. Сход парашыў і ўзялі вартаўніка для аховы лесу. Па ініцыятыве комсамольцаў - сельсаветчыкаў ячэйкі **Асаўнік** пачалося організоўвацца машыннае таварыства. Ужо куплена малатарня, веялка.

Па ініцыятыве **Збароўскай** ячэйкі былі высунуты пытаньні перад сельсаветам праз комсамольцаў—сяброў сельсавету **і праведзены ў жыцьцё прывезьлі зернаачысьціцельны абоз і ачысьцілі ўсё насеньне КСУ і часткі насельніцтва. прывезен трактар з дасьледчай станцыі Турск** і апрацавалі поле ўдовам.

У Хадасовічах паставілі пытаньне на сходзе сялян аб парубцы лесу і зараз гэта зьнішчылася.

Аддрамантавалі 7 мастоў, 2 грэблі, пабудавалі цёплы хлеў для пажарнай дружыны, 5 бочак, зрабілі і ўстанавілі штодзенныя дзяжурствы пажарнікаў і коняй па ініцыятыве комсамольцаў.

Ячэйкай **Рыскава** пераведзены пасёлкі Новарыскава і Месны на шматпольле, засейваюцца тэхнічныя культуры. У пасёлку Загародні пабудованы два громаадводы. Па ініцыятыве комсамольца **Яромава** з Сьвяцкай ячэйкі высунута пытаньне аб ачысцы насеньня, Сам Яромаў прывёз зернаачысьцільны абоз з арцелі «Эмэс». З пачатку ніхто не хацеў чысьціць, першы пачаў ачышчаць Яромаў і астатнія комсамольцы ячэйкі, а за імі пайшло і насельніцтва. Усяго ачышчана 200 п.

Па ініцыятыве комсамольцаў **Барысенка і Цімохава** у вёсцы Царкоўе організаван чырвоны куток, які рэгулярна працуе. Пры кутке маюцца гурткі, праводзяцца гутаркі.

Па ініцыятыве комсамольца Сіманоўскага пры крэдытным таварыстве м-ка **Гарадзец** організавана саматужна-прамысловая секцыя, якая абслугоўвае 25 саматужнікаў.

Бязумоўна што гэта далёка ня ўсе факты. З недахопаў у гэтай рабоце неабходна адзначыць, што ўсё высоўваемыя мерапрыемствы ставіліся непасрэдна перад сельсаветам, а не перад сэкцыямі. Роля сэкцыі зусім затушавалася.

Задачы партыі—задачы комсамолу.

Ячэйкі і комсамольцы сельсавету ўразумелі політыку партыі ў адносінах да беднаты і праводзяць яе ў сваёй штодзённай рабоце. Пры вырашэньні дробных штодзённых пытаньняў, комсамольцы сочаць за вырашэньнем іх з пункту пагляду, дапамогі беднаце.

Па ініцыятыве комсамольцаў ячэйкі **Збарово разьмеркавана 90 дзесяц. зямлі запаснога фонду бядняцкім гаспадаркам і 11 дзесяцін сенажаці 42 гаспадаркі ўцягнуты ў спажывецкую коопэрацыю і 30 у сельскагаспадарчую.**

Па ініцыятыве комсамольца **Еўдачкова**— з ячэйкі **Забалоцьце** выяўлен капітал у БСУ, які ні куды не скарыстоўваюцца. Па яго прапанове гэ гэты капітал закуплена малатарня і зараз БСУ малоціць па 3 пуды ў дзень для пайшчыкаў у той час, калі прыватнікі бяруць па 5 пудоў у дзень.

Па стараньню комсамольцаў ячэйкі **Стоўпні** адпушчана адна дзесяціна сенакосу ўдаве, які комсамольцы самі скасілі і прывезьлі дахаты.

Азеранская ячэйка высунула **5 комсамольцаў для коопэраваньня беднаты.**

Уцягнута 28 чал. у спажывецкую коопэрацыю 50 чал. у сельскагаспадарчую за сродкі камітэту ўзаёмадапамогі і сельска-гаспадарчай коопэрацыі.

А што робяць ячэйкі?

Адным з характэрнейшых момантаў, якія выявіла праверка работы комсамольцаў у саветах, трэба адзначыць адсутнічаньне організаванага ўдзелу ячэек у цалку, ў працы сельсаветаў. Усе дасягненьні, якія маюцца і робяцца па ініцыятыве комсамольцаў-сельсаветчыкаў.

Ёсьць выпадкі, калі комсамолец высоўвае тое ці іншае мерапрыемства перад сельсаветам, а ячэйка нават і ня ведае аб гэтым. Не заўсёды маецца і таварыская дапамога з боку ячэйкі. Напрыклад, комсамолец ячэйкі **Асаўнік** састаіць сябрам комфракцыі, жадае працаваць але-ж ячэйка ня прыходзіць яму на дапамогу.

Найбольш цікавы вопыт у кіраўніцтве і ўдзеле ячэйкі цалкам у грамадзкай рабоце маецца ў ячэйцы **Зборава, Гарадзец і часткова ў Азеранах.** У гэтых ячэйках уцягнуты ў сэкцыі комсамольцы і беспартыйная моладзь—не сябры сельсавету. Ячэйка Азяраны ў мэтах дапамогі сельсавету ў зборы сельска-гаспадарчага падатку высунула 5 комсамольцаў сельвыканаўцамі. У Збораве ўсе комсамольцы прымаюць ўдзел у рабоце секцый. Найбольш прынцыповыя пытаньні разглядаюцца раней ячэйкай і потым праз комсамольцаў выносяцца ў сельсавет.

Грунтоўнай формай кіраўніцтва зьяўляецца заслухоўваньне дакладаў комсамольцаў сельсаветчыкаў, але-ж часта пасьля гэтых дакладаў не даюцца конкрэтныя паказаньні, ня прымаюцца пад увагу мясцовыя ўмовы. Ячэйка Забалоцьце заслухала даклад комсамольца сябра сельсавету і парашыла **„даклад прыняць да ведама і кіравацца выказаным“.**

Задачы далейшай работы.

Райком даў шэраг паказаньняў організацыі аб далейшай рабоце ў сельсаветах. Грунтоўныя з іх, **каб у далейшым працягваць ініцыятыву комсамольцаў—сельсаветчыкаў вакол канкрэтных грамадзка-карысных работ.** Асаблівую увагу зьвярнуць на паляпшэньне культывіраваньня і коопэраваньня сельскай гаспадаркі, зварочваць больш увагі на працу сярод беднаты, аб'ядпаньне яе вакол сэкцый сельсавету і ўцягненьне ў практычную работу; скарыстоўваньне ўсіх фондаў па коопэраваньні; растлумачэньне ўсіх льгот, крэдытаў і аказаньні дапамогі ў іх атрыманьні.

РК даў паказаньне аб больш організаваным кіраўніцтве, перанясеньні цэнтру работы ў сэкцыі і большае ўцягваньне ў іх шырокіх колаў бядняцка-серадняцкіх мас.

Шоламаў.

Братэрскае прывітаньне дэлегацыі рабочай моладзі Чэха-Славакіі!

ДА НАС ПРЫЕХАЛА ДЭЛЕГАЦЫЯ РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ ЧЭХА-СЛАВАКІІ.

Замежныя рабочыя дэлегацыі варочаюцца на бацькаўшчыну...

Праездам з Масквы ў Чэха-Славакію, у Менску застанавілася дэлегацыя рабочай моладзі Чэха-Славакіі.

Дэлегацыя пабыла ў Маскве на Кастрычнікавых урачыстасьцях і прымала ўдзел ва ўсясьветным конгрэсе прыхільнікаў СССР.

У склад дэлегацыі ўваходзіць 8 чалавек, у іх ліку два комсамольцы, адзін комуніст, адзін нацыянал-соцыяліст, адзін клерыкал і 2 беспартыйных. 6 хлапцоў і 2 дзяўчыны. Старшыня дэлегацыі—дзяўчына, сябра партыі соцыял-дэм.—Божэна Рыхталекава.

Учора раніцою дэлегацыя наведала ЦК ЛКСМБ, дзе мела гутарка з тав. Бараньнікавым. Пасьля гэтага дэлегаты наведалі шэраг фабрык і заводаў Менску, дзе знаёміліся з жыцьцём рабочай моладзі, вытворчымі ўмовамі і ступеньню тэхнікі і рацыяналізацыі. Асабліва вялікае ўражаньне ўтварыў на дэлегатаў новы хлебны завод МЦРК, які быў адчынен у дні Кастрычніка. Таксама доўга прабылі дэлегаты ў аб'яднанай профтэхшколе, школе вучнёўства МББ чыгункі, дзе яны гутарылі з рабочымі падросткамі.

Увечары ў ЦК комсамолу быў наладжан банкет у гонар дэлегацыі.

Сёньня—вечар з дэлегацыяй.

Сёньня у Доме Культуры адбудзецца вялікі вечар рабочай моладзі, прысьвечаны чэха-славацкай дэлегацыі рабочай моладзі.

На вечары выступяць чэха-славацкія таварышы.

Заўтра дэлегацыя ад'яжджае на бацькаўшчыну.

Дэлегацыя гутарыць з тав. Бараньнікавым.

— Мы вельмі рады вашаму прыезду—гаворыць тав. Бараньнікаў.—Рабочая моладзь, комсамольская організацыя Менску рада бачыць у сябе дарагіх замежных гасьцей. Ад імя Ленінскага комсамолу Беларусі перадаю вам гарачае прывітаньне.

— Ужо тры дні, як працуе 11-ты зьезд комуністычнай партыі Беларусі—лепшыя прадстаўнікі працоўных нашай краіны. Зьезд абгаворыць усе пытаньні гаспадарчага і культурнага разьвіцьця Беларускай Рэспублікі. Адначасова зьездам звапочваецца вялікая ўвага на вырашэньне пытаньняў экономічнага і культурнага жыцьця рабоча-сялянскай моладзі Беларусі, пытаньняў працы Ленінскага комсамолу.

За апошнія два гады наша комсамольская організацыя вырасла на 30 тысяч чалавек. (Дэлегаты выражаюць сваё зьдзіўленьне рэплікамі: «30 тысяч?» «Буйны рост!»—).

Гэты рост, галоўным чынам, ішоў за лік рабочай моладзі гарадоў, батрацкай і бядняцкай моладзі вёскі.

Такі рост мы мелі толькі таму, што комсамол цясьнейшым чынам зьвязаны з масамі працоўнай моладзі, ён жыве яе запатрабаваньнямі і клапотамі.

Экономічнае становішча нашай рабочай моладзі з кожным годам ідзе да лепшага.

Тав. Бараньнікаў ілюструе нашыя экономічныя дасягненьні лічбамі і фактамі. Колькаснае павялічэньньне броні падросткаў на вытворчасьці, бязупынны рост заробку рабочай моладзі, пашырэньне профтэхнічнай адукацыі,—вось аб чым расказвае тав. Бараньнікаў дэлегацыі.

У адносінах моладзі вёскі комсамол таксама праводзіць вялізарнейшую працу. Шырока разгарнулася організаваная комсамолам сетка дняўных і вячэрніх школ сялянскай моладзі. Практыкуюцца сельска-гаспадарчыя нарады, наладжваюцца культдні. Сялянская моладзь, кіруемая комсамолам, зьяўляецца будаўніком **новай соцыялістычнай вёскі.**

І ўсё гэта зроблена за такі кароткі тэрмін у Беларусі, краіне, зруйнаванай у часе імпэрыялістычнай і грамадзянскай боек. Толькі дзякуючы адзінай у сьвеце рабоча-сялянскай уладзе саветаў магчымы былі такія дасягненьні.

Па ўсіх ячэйках нашага саюзу зараз праводзіцца шырокае абгаварэньне тэзісаў ЦК УсеКП(б) да 15-га зьезду партыі. У абгаварэньні тэзісаў прымае ўдзел уся комсамольская маса. Гэта сьведчыць аб вялізарнейшай політычнай актыўнасьці нашай моладзі.

Здрадніцкая політыка опозіцыі атрымала ад комсамолу рашучы адпор. Унутры комсамолу опозіцыя сабрала нікчэмную колькасьць галасоў.

Комсамол і ўся працоўная моладзь Беларусі цьвёрда стаіць за ленінскае адзінства бальшавіцкай партыі.

* * *

Старшыня дэлегацыі ад імя ўсіх дэлегатаў шчыра падзякавала за цёплы братэрскі прыём, аказаны ім.

Словы старшыні пакрываюцца дружнымі воплескамі дэлегатаў.

Маніфэст ажыцьцяўляецца.

Пэнсіі інвалідам.

У выкананьне маніфэсту Саюзнага ўраду, Народны Камісарыят Соцыяльнай Забясьпекі вызначыў узяць на свае ўтрыманьне каля 10 тысяч інвалідаў і сялян-беднякоў.

На выдачу пэнсіі гэтым катэгорыям будзе выдаткавана звыш 1 мільёна рублёў.

Да пераходу на 7-гадзінны рабочы дзень.

ВСНГ сумесна з Інбелкультам прыступілі да вывучэньня магчымасьцяў і падрыхтоўкі ажыцьцяўленьня пункту маніфэсту саюзнага ўраду аб 7-гадзінным працоўным дні на прадпрыемствах БССР.

Пераход на 7-гадзінны працоўны дзень адбудзецца ў першую чаргу на тых фабрыках і заводах, дзе праведзена рацыяналізацыя і ўдасканаленьне вытворчасьці.

Беларусізацыя Гомельшчыны.

Прэзыдыум ЦВК БССР зацьвердзіў плян і тэрміны правядзеньня беларусізацыі ва ўстановах Гомельскай акругі.

Да 1-га лістапада 1928 году цалкам пераводзяць сваю працу на белмову Акрвыканком, Акрана, Акрземаддзел, судовыя органы, райвыканкомы і сельсаветы.

Да 1-га ліпеня 1929 году павінны быць беларусізаваны ўсе астатнія акруговыя органы, а таксама і навучальныя ўстановы.

Новыя фабрыкі і заводы.

У 1928 годзе прэзыдыум ВСНГ вызначыў пабудаваць у БССР шэраг новых прадпрыемстваў.

Ужо распрацаваны проэкты пабудовы ў Менску вялікага мылаварнага заводу і фабрыкі цукерак.

Посьпех авіё-лётарэі.
Разышлося 50.000 білетаў.

Білеты 2-й усесаюзнай авіё-лётарэі разыходзяцца па БССР з вялікім посьпехам.

На 20-е лістапада рэалізавана па ячэйках ТСА-Авіяхіму 50 тысяч білетаў на агульную суму 25 тысяч рублёў.

Скончыўся набор у Інстытут Працы.

Скончыўся трэці набор на Менскія курсы Цэнтральнага Інстытуту Працы. 80 чалавек прынята ў сьлясарны цэх і 60—у кавальскі.

Праз паўтара месяцы на курсах адбудзецца выпуск сталярнага цэху, які дасьць 60 кваліфікаваных рабочых ад 5-га да 8-га разраду.

Сярод пісьменьнікаў.

— У кніжніцы „Узвышша" вышаў з друку новы зборнік вершаў Ясакара (З. Бядулі).

— Міхайла Грамыка закончыў і здаў у друк дзьве новыя поэмы ў вершах.

— Пісьменьнік **Я. Нёманскі** падрыхтаваў да друку новы раман **„На рубяжы стагодзьдзяў"**.

„Чалавек і ліўрэя".

(Кіно „Чырвоная Зорка").

Вялічэзны замежны отэль «Атланцік». Аўтомобілі што хвіліну пад'яжджаюць да параднага над'езду. Ля отэлю—чалавек у ліўрэі—старык-швэйцар. Выгляд салідны. Уся гордасьць, усё жыцьцё гэтага старыка—пышная ліўрэя швэйцара. Ведае старык цану сваёй ліўрэі. Толькі дзякуючы ёй, усюды ён карыстаецца пашанай, паважаньнем.

Але цячэ час, з кожным днём усё цяжэй становіцца старыку цягаць чамаданы, спрытна выводзіць гасьцей—яго пераводзяць на другую працу.

Няма ліўрэі, няма паважаньня, няма месца ў сям'і. Зьдзекі, зьнявага... І швэйцар, разам з ліўрэяй, згубіў сваю асанку і гордасьць.

Цудаў няма на сьвеце. Але рэжысэр прыдумаў: швэйцар атрымаў спадчыну ў 2 мільёны. Зноў зьяўляюцца яго характэрныя рысы—салідны выгляд, поўныя ўнутранай гордасьці рухі...

Вось—поўны сарказму і злоснай насьмешкі над сьветапоглядам буржуазнага Захаду, зьмест фільму. Чым вызначаецца вартасьць чалавека?—фракам, мундзірам, ліўрэяй. Бяз гэтага—чалавекам лічыць на Захадзе цябе ня будуць. І ў дынамічна-разгорнутым сюжэце наказваецца ўся гніласьць гэтай думкі, гэтага парадку.

У ролі старыка-швэйцара—Эміль Янінгс. Надзвычайна простай і ў той-жа час глыбокай гульнёй ён здолеў даць два вобразы:—чалавека ў ліўрэі і чалавека бяз ліўрэі. Усю ўстаноўку фільму дае іменна яго гульня.

Ідзе фільм бяз надпісаў. Гэта ўзмацняе яго мастацкую вартасьць. Надпісы тут і непатрэбны,—усё ясна і так.

«Чалавек і ліўрэя»—адзін з нешматлікіх замежных фільмаў, якія поўнасьцю прыемлемы для савецкага гледача, як па ідэолёгічнай установцы, так і па яе апрацоўцы.

М. Т.

Тэатр за чыгуначнай заставай.
Драматычны гурток пры клюбе Ільліча МББ чыгункі.

Урачыста адчыніўся клюб. Распачалася праца. Ажылі гурткі. І толькі адзін—драматычны не зварухнуўся з месца.

Прычына была простая—ведаючы вопыт драмгурткоў, якія працавалі ў мінулым годзе, усе страцілі веру ў жыцьцёвасьць гэтай справы.

І толькі комсамольцы ўзяліся ахвотна за працу.

Прыцягнулі моладзь у гурток, здабылі добрага кіраўніка і праца, нарэшце, распачалася. Падрыхтавалі маленькую п'есу і паставілі для сваіх чыгуначнікаў.

Нічога, што галоўнаму артысту толькі 19 год, і голас яго ня меў належнай сцэнічнай вытрыманасьці. Нічога—першы паказ усё-ж такі зацікавіў чыгуначнікаў—у гурток запісаліся і старэйшыя таварышы.

Вырас гурток. Усімі сіламі ўзяўся ён за падрыхтоўку новых п'ес. Удзельнікі гуртка—самі мастакі (малююць дэкорацыі), самі краўцы (шыюць касьцюмы), самі цырульнікі (з парыкамі і грымам справу маюць) і інш.

Добры кіраўнік—стары тэатральны працаўнік тав. Арэарскі здолеў выявіць тэатральныя таленты рабочых. Даем некалькі партрэтаў:

Тав. Кунда—рабочы чыгункі. 65 год. Працуе ў гуртку актыўна. Выконвае ролі старыкоў.

Тав. Бяляеў—комсамолец. Яшчэ ў 22 годзе пры Кастрычнікавым райкоме ЛКСМБ заснаваў драмгурток. Іграе таксама не кепска.

Тав. Зьмітровіч — комсамолец. Выконвае вельмі мастацка самыя галоўныя ролі ў п'есах. Лічыцца першаклясным клюбным артыстым.

Тав. Баранчык—маладая чыгуначніца. Мае вялікія здольнасьці. Таксама выступае ў галоўных ролях.

Зараз гурток ужо мае ля 20 пастановак. Наведвальнікі клюбу Ільліча добра з імі знаёмы, бо спэктаклі зараз наладжваюцца часта.

Цяпер працуюць над вялікай пастаноўкай—**„Любоў Яравая"**. Гэта будзе справаздачны спэктакль, экзамэн для гуртка. І ўжо зараз сябры гуртка і ўсе рабочыя клюбу ўпэўнены, што драмгурток экзамэн вытрымае.

Так, дзякуючы комсамольскаму пачыну, утварыўся ўласны тэатр у рабочым клюбе чыгуначнікаў МББ.

Галубіцкі.

Трупа „Расійская драма" ў Менску.

Гэтымі днямі ў Белдзяржтэатры пачынаюцца гастролі зборнай трупы расійскай драмы пад кіраўніцтвам артыста Маскоўскага Малога Акадэмічнага тэатру **С. Сазонава**. У склад трупы ўваходзяць артыстыя Маскоўскага малога акадэмічнага тэатру, Ленінградзкага тэатру „Крывое люстра", Маскоўскай «Камэдыі», «Водэвілю» і інш.

У рэпэртуары: „Любовь Яровая", „Железная стена", «Любовь под вязами", „Поэт-царь», „Конец "Криворыльска", „Воздушный пирог" і інш.

Калі перамагаюць вуліцу...
У сталоўцы для бяспрытульных дзяцей.

2 гадзіны дню... Хлопаюць дзьверы. Адзін за другім хлапчукі і дзяўчынкі прыходзяць ў сталоўку. Абед яшчэ не готовы.

Распранаюцца.

У прасторнай залі—цішыня. Кожны займаецца сваёй справай. Чытаюць (і такіх шмат цяпер), гуляюць у шашкі, гутараць паміж сабой...

Цяжка верыць, што гэта—бяспрытульныя. Толькі нейкі характэрны выраз твару, дрэнная брудная вопратка напамінаюць, што гэта так. За 3 тыдні працы сталоўкі не «кліенты» ўжо досыць абцясаліся. Яны шануюць свой куток, падтрымліваюць парадак.

Вывучаюць шавецкую справу.

А ў правілах так і зазначана—«**да абеду захоўваць поўную цішыню**». У гэты час працуе клюб бяспрытульных.

Працы ў клюбе шмат. Вось, напрыклад, задача—ліквідаваць няпісьменнасьць усіх, хто наведвае сталоўку. А шмат якія хлапцы яшчэ ня ведаюць азбукі.

Старанна вывучаюць хлапцы азбуку. Нахіліліся галовы над лемантаром. Чутна:

Гэ... а... га... эл... гал...

Праз некаторы час, з вялікімі цяжкасьцямі, атрымліваецца слова «Галава». Бывае і так, што выйдзе «гала», «гава» і інш. Але ў баку сядзіць выхавальніца, якая растлумачвае памылкі. Ёсьць здольныя хлапцы, якія цяпер ужо ведаюць амаль усю азбуку. Ёсьць і такія, якія далей літары Г не пайшлі. Але пакрыху справа адукацыі сяброў клюбу рушыцца.

Пісьменныя хлопцы ў гэты час чытаюць з другой выхавальніцай, і з пагардай паглядаюць на тых, якія з вялікай цяжкасьцю «перамагаюць» трохлітарныя словы.

За абедам.

Праўда, і яны далёка не пайшлі. Маленькія апавяданьні, казкі—вось іх кніжны багаж. Усё-ж такі хлапцы ад гэтага асабліва ня сумуюць.

— Навучымся,—гавораць яны.

Займацца з выхавальніцай — гэта справа добраахвотная. І таму ёсьць нека ькі хлапцоў, якія проста «вандруюць» і нічога ня робяць. Але з кожным днём лік такіх «падарожнікаў» па сталоўцы ўсё памяншаецца.

А трэцяй гадзіне адчыняюцца дзьверы сталоўкі. Усе абедаюць. Размоў за сталом —аніякіх. Толькі стук лыжак аб міскі гаворыць аб тым, што зараз абед.

Аб якасьці абеду гавораць самі бяспрытульныя так:

— У сталоўцы ЦРК за 40 капеек—і то ня лепш. А на 40 капеек матка два дні жыве. Так яна гаворыць, калі скардзіцца...

Пасьля абеду няма ўжо цішыні ў сталоўцы. Організуюцца гульні, хлапцы бегаюць, весяляцца.

Пасьля, калі крыху адпачнуць,—фізкультура. Маршыруюць, разьвіваюць мускулатуру, спрытнасьць. Асабліва любяць маршыраваць пад музыку.

Калі надыходзіць вечар, зноў становіцца ціха. Частка разыходзіцца па дамох, частка застаецца на гутаркі. Тэмы гутарак—цікавыя. Напрыклад, аб тым, як жылі дзеці пры царскім урадзе, аб прычынах бяспрытульнасьці і інш.

Організавалася маленькая шавецкая майстэрня. 6 хлапцоў выявілі жаданьне працаваць у ёй. Былі бяспрытульны,—цяпер добры шавец **М. Нарон** (на нашым здымку ў цэнтры) узяўся бясплатна кіраваць працай майстэрні.

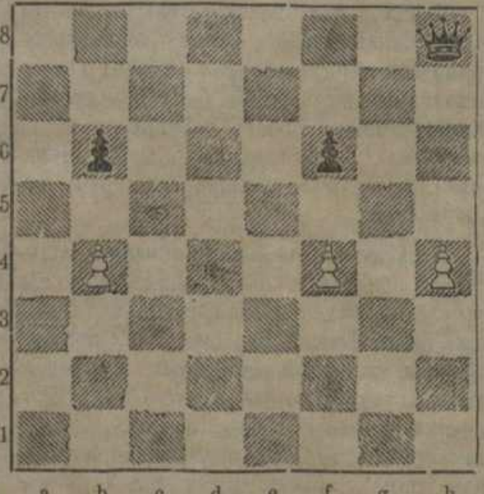
Майстэрня ўжо шмат прынесла карыснага сталоўцы. Многім латкі і падмёткі паклалі на боты. Ёсьць яшчэ і другая карысьць—хлапцы прывучаюцца да працы.

Позна вечарам разыходзяцца апошнія наведвальнікі сталоўкі. А 10-й гадзіне тухнуць электрычныя лямпачкі.

Н. Акцябрскі.

№ 13. Шахматы і шашкі № 13.
(Друкуецца па суботах).

Эцюд № 8 (шашачны).
І. Левіна (Барысаў).

Белыя: пп: b4, f4, h4... (3)
Чорныя: D—h8, пп:b6, f6... (3)

Нічыя.

Матч Алёхін-Капабланка.
Адказны ферзевы гамбіт.
22-я партыя матчу.

Гэтая партыя—віхор. Алёхін удыхнуў у яе ўвесь свой тэмпэрамэнт, і далёка разьлічаным ахвяраваньнем фігуры на 32-м ходзе паставіў Капабланку ў крытычнае становішча. Дзіўным напружаньнем жалезнай волі кубінец на гэты раз пазьбег сумнай катастрофы

* * *

Белыя—Алёхін, чорныя—Капабланка.

1. d2-d4, Kg8-f6 2. c2-c4, e7-e6, 3. Kb1-c3, d7-d5. 4. Cc1-g5, kb8-d7. 5. e2-e3, Cf8-e7. 6. Kg1-f3, 0-0. 7. Ла1-c1, c7-c6, 8. Cf1-d3, d5:c4, 9. Cd3:c4, Kf6-d5, 10. Cg5:e7, Фd8:e7, 11. Kc3-e4, Kd5 f6(!), 12. Ke4-g3, Фe7-b4+ 13. Фd1-d2, Фb4:d2+ 14. Kre1:d2, Лf8-d8(!), 15. Лh1-d1, b7-b6, 16. e3-e-4!, Ccb-b7, 17. e4-e5, Kf6-e8, 18. Kpd2-e3, Kpg8-f8, 19. Kf3-g5, h7-h6, 20. Kg5-e4, Kpf8-e7, 21. f2-f4! (Пагражае руйнуючым ходам f5), 21... f7-f5, 22. Ke4-c3, Ke8-c7, 23. Kg3-e2, g7-g5, 24. h2-h4!! (Гэты афэктны ход, прымушаючы чорную пешку—g прыцікнуць, зьявіўся для Капабланкі нечаканым. Лепей было чорным гуляць замест 23... g5-Лac8), 24... g5-g4. (Горш было 24... gf+ з-за K:f4; і на 24.. gh, 25. Лh1. У абодвых выпадках позіцыя чорных была-б прарвана). 25. Ke2-g3! a7-a5. (Чорныя імкнуцца захапіць пешкамі як больш месца на дошцы, але таксама віртуозна, як на правым флянгу, Алёхін адказвае на левафлянгавы націск праціўніка). 26. Cc4-b3!, Лa8-c8, 27. a2-a3. Лd8-f8. 28. Лd1-d2, Cb7-a8, 29. Лd2-c2! c6-c5. 30. d4:c5, Kd7:c5, 31. Kc3-a4!! Kc7-a6, 32 Cb3:e6(!!). (Нешта надзвычайнае, мусіць Алёхін гэта ўжо даўно прыдумаў) 32... Kpe7:e6, 33. Ka4:b6, Лc8-b8, 34. Kb6:a8, Лb8-b3, 35. Лc2-c3, Лb3:c3+ 36. b2:c3! Лf8:a8, 37. Лc1-d1! Лa8-f8, 38. Лd1-d6+Kpe6-e7 39. Лd6:h6. (Падвядзём вынікі Алёхінскай комбінацыі, пачаўшайся з 30 ходу: тры пешкі за ахвяраваную фігуру, ды, акрамя таго, адрэзаны чорны кароль, зафіксіраваная чорная ладзьдзя, зьвязанасьць чорных коняй і слабасьць усіх астатніх чорных пешак). 39... Ka6-c7, 40. Лh6-h7+, Kpe7-d8, 41. c3-c4, Kc7-e6! (Пагражаючы K:f4!!), 42. Лh7-a7, Ke6-c7!! 43. Лa7:a5, Kc5-e6, 44 h4-h5, Kpc8-d7!! (Нявыгадна было адразу), K:f4!?, 45. Kp:f4, Ke6+, 46. Kpe3-f4+ 47. Kpe4!?), 45. h5-h6, Ke6:f4!! 46. Kpe3:f4, Kc7-e6+ 47. Kpf4-e3, f5-f4, 48. Kpe3-f2 f4:g3+ 49. Kpf2:g3, Лf8-h8, 50. Лa5-d5+ 50... Kpd7-e7+ 51. c4-c5, Лh8:h6, 52. c5-c6, Ke6-f8, 53. Лd5-c5, Kpe7-d8, 54. Kpg3:g4 54... Лh6-g6+ 55. Kpg4-f3, Kpd8-c7, 56. g2-g4, Kf8-e6, 57. Лc5-d5, Ke6-f8 і партыя на 85 ходзе скончылася ў нічыю.

Хроніка.

Шахматна-шашачны аддзел газэты „Акцябр" організуе масавыя шахматны і шашачны турніры. На шахматны турнір запісалася ўжо каля 30 чал. Запіс на турніры ў сакратара рэдакцыі.

Правільна рашылі.

Правільнае рашэньне шашачнага эцюду № 7 прыслалі: Розенблюм С. Е., Розенблюм Т., Трастман Н., Гардон Г. і Зысман А.; Задачы № 13 Зысмана, Гардон Г. і Сьляпян Б.

Адказныя рэдактары: А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867.

Менск, 1-ая друкарня БДВ